

Accés a la informació de la xarxa de distribució elèctrica per part de les administracions locals

amep

Índex

Introducció	5
Metodologia	6
Àmbits d'interès municipal de l'activitat de distribució elèctrica	9
1. Planificació urbanística	10
1.1. Marc normatiu i competencial	10
1.2. Informació d'interès per les administracions locals	14
2. Ordenació de la via pública	16
2.1. Marc normatiu i competencial	17
3. Protecció civil i emergències	19
2.2. Informació d'interès per les administracions locals	19
3.1. Marc normatiu i competencial	20
3.2. Informació d'interès per les administracions locals	24
4. Taxa per ús del domini públic local	25
4.1. Marc normatiu i competencial	25
4.2. Informació d'interès per les administracions locals	29
5. Defensa del consumidor	30
5.1. Marc normatiu i competencial	31
6. Ús de la xarxa i justícia social	34
5.2. Informació d'interès per les administracions locals	34
6.1. Marc normatiu i competencial	35
6.2. Informació d'interès per a les administracions locals	37
7. Acció climàtica	38
7.1. Marc normatiu i competencial	38
7.2. Informació d'interès per a les administracions locals	39

La perspectiva de les distribuïdores elèctriques 41

8. La informació relativa a l'estat de la xarxa de distribució d'energia elèctrica 45

- 8.1. El disseny/ubicació física de la xarxa de distribució d'energia elèctrica 45
- 8.2. El manteniment de la xarxa de distribució d'energia elèctrica 46
- 8.3. Qualitat del servei i gestió de les possibles incidències 47
- 8.4. Possibles vies d'accés a la informació relativa a la xarxa de distribució d'energia elèctrica 50

9. La capacitat d'accés a la xarxa de distribució 51

- 9.1. Publicació de la capacitat disponible per a les instal·lacions de producció d'energia elèctrica 52
- 9.2. Publicació de la capacitat disponible per a les instal·lacions de demanda d'energia elèctrica 53
- 9.3. Xarxa de distribució d'energia elèctrica a considerar per a mesurar la capacitat disponible 55
- 9.4. Denegacions d'accés i connexió per manca de capacitat 55
- 9.5. Possibles vies d'accés a la informació relativa a la capacitat de la xarxa de distribució 58

10. La planificació de la xarxa de distribució: els plans d'inversió 58

- 10.1. Elaboració, presentació i aprovació dels plans d'inversió anuals i plurianuals 59
- 10.2. Supervisió i control de plans 63
- 10.3. Possibles vies d'accés als plans d'inversió de les empreses distribuïdores d'energia elèctrica 64

11. La generació connectada a la xarxa de distribució d'energia elèctrica 66

- 11.1. L'interès dels ens municipals en la generació connectada a la xarxa de distribució d'energia elèctrica 66
- 11.2. Webs d'interès per a conèixer la generació connectada a la xarxa de distribució d'energia elèctrica 66
- 11.3. La informació que les empreses distribuïdores comparteixen amb altres organismes en relació amb la generació connectada a la seva xarxa de distribució 68

12. La garantia de subministrament elèctric a persones vulnerables	68
12.1. Quan el dret d'accés al subministrament elèctric de les persones vulnerables	68
12.2. Quan la col·laboració de les empreses elèctriques amb els ens municipals per a garantir el dret d'accés al subministrament elèctric dels consumidors vulnerables	69
13. La taxa del 1,5%	70
13.1. Quan a la identificació de les empreses elèctriques subjectes a la taxa	71
13.2. Quan els ingressos obtinguts per a les empreses per a la quantificació de la taxa	72
Conclusions de l'informe	75
Principals conclusions	75
Propostes para poder accedir a informació	76
Quadre general resum accés informació	79
Abreviatures	82
Annexos	85

Introducció

La transformació del sistema energètic cap a un model més sostenible, descentralitzat i democràtic exigeix una nova relació entre les infraestructures energètiques i el territori. En aquest context, les administracions locals adquireixen un paper cada vegada més rellevant com a agents actius de la transició energètica, no només com a promotors de projectes renovables o autoconsum, sinó també com a **garants dels drets col·lectius i del bon ús del domini públic**. Per exercir aquest paper de manera efectiva, és imprescindible que els municipis **tinguin accés a la informació tècnica, econòmica i operativa de la xarxa de distribució elèctrica** que travessa i condiciona el seu territori.

Aquest estudi parteix de la constatació que **l'accés a la informació** sobre la xarxa de distribució és clau per a l'exercici de múltiples competències i interessos d'àmbit municipal: des de la planificació urbanística i la protecció civil, fins a la fiscalitat, la implicació activa en la transició energètica, la promoció de comunitats energètiques i la generació renovable o la lluita contra la pobresa energètica.

L'objectiu principal del present treball és, per tant, **identificar les necessitats informatives de les administracions locals** en relació amb la xarxa de distribució elèctrica, analitzar quina informació tenen realment disponible les empreses distribuïdores i com es gestiona, **avaluar fins a quin punt aquesta informació és accessible** per als municipis, i finalment, proposar **mesures normatives i operatives** que permetin millorar-ne l'accés i aprofitament.

A través d'aquest diagnòstic, l'estudi vol contribuir a empoderar les administracions locals amb **eines reals de coneixement i incidència**, posant la informació al servei de la gestió pública, de l'interès general i de la justícia energètica.

Metodologia

L'estudi s'ha concebut com una eina de diagnòstic i proposta orientada a millorar l'accés de les administracions locals a la informació sobre la xarxa de distribució elèctrica. Per tal d'assolir aquest objectiu, s'adopta una metodologia estructurada en quatre fases complementàries, que combinen l'anàlisi normativa, la identificació de necessitats operatives i la proposta de millores concretes.

1. Identificació de les necessitats d'informació de les administracions locals

S'analitzen les competències municipals que requereixen coneixement sobre la xarxa de distribució, amb especial atenció a sis àmbits clau: planificació urbanística, ordenació de la via pública, protecció civil i emergències, taxa per ús del domini públic local, defensa del consumidor i justícia social. Aquesta fase permet definir **quines dades són essencials** per a una gestió pública eficient i orientada a l'interès general.

2. Incorporació de la perspectiva de les distribuïdores

S'examina quina informació tenen actualment disponible les empreses distribuïdores i com la gestionen. Això inclou una revisió dels procediments d'accés a la informació, la seva estructura, la interoperabilitat i la disponibilitat per part d'agents externs com els ajuntaments. També s'identifiquen les **limitacions tècniques, jurídiques o operatives** que poden dificultar el seu lliurament.

3. Anàlisi de la informació accessible per part de les administracions locals

A través de casos pràctics i l'anàlisi dels canals actuals d'interacció entre municipis i distribuïdores, es determina **quina informació és efectivament accessible avui dia**, sota quines condicions, i en quina mesura és útil per als objectius de gestió local. Aquesta fase permet detectar buits, asimetries i mancances de transparència o interoperabilitat així com una correcta i eficient gestió de la informació.

4. Proposta de millores normatives i instrumentals

Finalment, es formula un **paquet de propostes normatives i operatives** per garantir que les administracions locals puguin accedir a la informació que necessiten. Aquestes propostes s'orienten a **enfortir el dret d'accés a la informació pública energètica**, establir obligacions de transparència per a les empreses distribuïdores i dotar els ajuntaments de les eines tècniques i jurídiques per aprofitar aquesta informació de manera efectiva.

Aquest enfocament metodològic permet articular l'estudi com una **eina pràctica per a la incidència institucional**, fonamentada en l'anàlisi jurídica, l'experiència operativa i una visió transformadora del rol dels ens locals en el sistema elèctric.

Àmbits d'interès
municipal de
l'activitat de
distribució
elèctrica

a.

Àmbits d'interès municipal de l'activitat de distribució elèctrica

Amb l'objectiu d'aterrar les necessitats d'informació de les administracions locals i d'avaluar com l'accés a les dades de la xarxa de distribució elèctrica condiona la seva acció pública, l'estudi s'estructura a partir de **sis àmbits d'incidència municipal**. Aquests àmbits responen a **competències reconegudes** en l'ordenament jurídic local, territorial, nacional i europeu i reflecteixen els espais on el coneixement sobre la infraestructura elèctrica resulta més rellevant per a una gestió eficient, democràtica i orientada a l'interès general.

Els àmbits analitzats són:

1.	Planificació urbanística
2.	Ordenació de la via pública
3.	Protecció civil i emergències
4.	Taxa per ús del domini públic local
5.	Defensa del consumidor
6.	Ús de la xarxa i justícia social
7.	Acció climàtica

Per a cadascun s'examina **la motivació**, el **marc normatiu i competencial**, es detalla la **informació** que les administracions locals **necessiten rebre** de les distribuïdores i s'avalua el **grau d'accessibilitat real de les dades disponibles** en l'actualitat. Aquesta anàlisi permet identificar buits, oportunitats i possibles vies de millora per garantir que els municipis puguin exercir plenament les seves funcions.

1. Planificació urbanística

La planificació urbanística és una de les **funcions centrals i estructurals de les administracions locals**, reconeguda com a competència pròpia per l'article 25.2.a) de la Llei reguladora de les bases del règim local (LRBRL) i per l'article 84 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya. Aquesta funció es concreta en la **classificació i qualificació del sòl dins del terme municipal**, i constitueix una eina essencial per ordenar el creixement, garantir l'eficiència en l'ús del sòl i promoure un desenvolupament territorial equilibrat i sostenible.

Per exercir aquesta competència amb criteris tècnics rigorosos, les administracions locals han de poder accedir a informació fiable i actualitzada sobre la xarxa de distribució elèctrica, especialment pel que fa als **actius de mitja i baixa tensió** i a la **capacitat disponible de les línies i subestacions existents**. Aquesta informació és imprescindible per avaluar la viabilitat de nous desenvolupaments urbans o industrials, optimitzar la localització de nous usos i evitar sobrecàrregues o inversions innecessàries en la xarxa.

A més, el coneixement detallat de la xarxa permet als ajuntaments:

- **Exercir un control urbanístic més acurat** sobre les instal·lacions de generació, consum i distribució implantades en el territori, verificant la seva tramitació i compatibilitat urbanística.
- **Planificar infraestructures vinculades a la mobilitat elèctrica**, com ara punts de recàrrega, en zones amb capacitat de connexió suficient.

1.1. Marc normatiu i competencial

En primer lloc, cal fer la distinció entre ordenació del territori i urbanisme, les quals tenen una visió macro i micro del territori, disposant d'instruments de planificació per assolir els objectius de sostenibilitat ambiental, econòmica i social encomanats a les administracions públiques.

En aquest sentit, la **planificació territorial** es refereix a la planificació física d'àmbits **regionals o infraregionals** i té per objecte els elements estructurals del territori, essent de competència autonòmica. Per altra banda, la **planificació urbanística** es refereix a la planificació física d'àmbits **municipals**

o inframunicipals¹, tenint com objecte la classificació i qualificació del sòl, **essent de competència municipal**.

Per tant, el següent marc normatiu i competencial abordarà les competències dels municipis en l'àmbit de **planificació urbanística**.

L'article 25.2 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, Reguladora de les Bases del Règim Local (LBRL), estableix que el municipi exercirà en tot cas com a competències pròpies, en els termes de la legislació de l'Estat i de les Comunitats Autònomes, entre d'altres, **les d'urbanisme**, en les quals s'inclouen de **manera específica les atribucions sobre planejament, gestió, execució i disciplina urbanística**.

D'acord amb aquesta determinació legal, el legislador estatal exigeix que les diferents normatives autonòmiques que regulen actualment aquesta matèria d'acord amb els seus respectius estatuts d'autonomia, en funció de l'habilitació que conté l'article 148.1.3a de la Constitució Espanyola, atribueixin a les entitats locals diferents àmbits de competència sobre les diverses qüestions que abasta la regulació d'aquesta part de l'ordenament jurídic-administratiu.

A Catalunya, els municipis tenen competències clau en matèria d'urbanisme, principalment en **l'elaboració, aprovació i gestió dels plans urbanístics**, així com d'ordenació i la gestió del territori, l'urbanisme i la disciplina urbanística i la conservació i el manteniment dels béns de domini públic local d'acord amb l'article 84 de la Llei Orgànica 6/2006, Estatut d'autonomia. Això inclou la planificació general del territori municipal, la gestió dels usos del sòl, la tramitació de projectes d'urbanització i l'ordenació del trànsit en vies urbanes.

L'article 66.3.d) del Decret Legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei Municipal i de Règim Local de Catalunya disposa que els municipis tenen competència sobre l'ordenació, la gestió, l'execució i la disciplina urbanístiques. En aquest sentit, l'article 52.2.c) atribueix al Ple l'aprovació inicial del planejament general del municipi i l'aprovació que posi fi a la tramitació municipal dels plans i altres instruments d'ordenació urbanístics; i d'altra banda, l'article 53.1.s preveu que l'alcalde o alcaldessa té la competència de les aprovacions dels instruments de desenvolupament del planejament general del municipi que no estiguin expressament atribuïdes al Ple.

En aquest context, El Decret Legislatiu 1/2010, de 3 d'agost, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'urbanisme de Catalunya, estableix un marc normatiu que atribueix als municipis competències essencials en matèria urbanística. Aquest marc legal reforça el paper dels municipis com a administracions amb capacitat per dirigir el desenvolupament urbanístic del seu territori, tot garantint una ordenació adequada i sostenible.

¹ Encara que el terme "inframunicipal" no està definit expressament com a categoria jurídica en la legislació urbanística, s'utilitza doctrinalment i en la pràctica administrativa per referir-se a escales inferiors al municipi, especialment en el marc de la planificació urbanística detallada.

Pel que fa al règim jurídic dels principals instruments de planejament urbanístic municipal, el Decret Legislatiu determina la naturalesa, contingut i funcions. Aquests instruments són essencials per al desenvolupament ordenat i sostenible del territori.

En primer lloc, l'article 57 defineix el **Pla d'ordenació urbanística municipal** (POUM) com l'instrument bàsic del planejament general. La seva formulació i aprovació inicial i provisional correspon als ajuntaments, i té com a funcions principals la classificació del sòl, l'establiment de l'estructura general del territori i la definició de les directrius de desenvolupament sostenible.

A continuació, l'article 58 especifica el contingut obligatori que ha de tenir el POUM. Aquest inclou, entre altres aspectes, la classificació del sòl, la definició del model territorial, les reserves per a sistemes d'equipaments i infraestructures, la previsió d'habitatge, així com la planificació de recursos hídrics i energètics.

Seguidament, l'article 59 regula la documentació que ha d'acompanyar el POUM. Aquesta documentació comprèn la memòria justificativa, els plànols d'ordenació, les normes urbanístiques, el catàleg de béns protegits, l'agenda d'execució i la documentació relativa a l'avaluació ambiental.

Per altra banda, l'article 60 estableix el contingut i les funcions del **Programa d'actuació urbanística municipal** (PAUM), que esdevé l'eina per concretar la política municipal de sòl i habitatge. El PAUM fixa els mecanismes per al desenvolupament del planejament general i ha de preveure, entre altres qüestions, l'actuació pública en sòl destinat a habitatge amb protecció pública i les reserves de sòl dotacional.

A més, l'article 61 introdueix una figura clau amb forta incidència sobre l'àmbit municipal: **els plans directors urbanístics**. Tot i que no són competència exclusiva dels municipis, poden establir determinacions vinculants que condicionen el planejament urbanístic general i derivat local. Per tant, els ajuntaments han de tenir en compte aquests plans en la redacció i modificació dels seus instruments urbanístics, especialment quan es fixen directrius territorials o àmbits d'actuació supramunicipals.

Finalment, l'article 81 constitueix una peça per entendre l'abast de les competències municipals en matèria de planejament urbanístic. Aquest precepte reconeix als ajuntaments la **capacitat per aprovar** diversos instruments de planejament derivat, sempre que afectin **exclusivament l'àmbit del seu terme municipal**, consolidant el principi d'autonomia local en l'ordenació del territori.

Segons l'article 81.1, els ajuntaments poden aprovar definitivament:

Plans parcials urbanístics, que desenvolupen sectors de sòl urbanitzable i concreten el planejament general.

Plans de millora urbana, que intervenen en sòl urbà per millorar, transformar o reordenar zones existents.

Plans especials urbanístics per a equipaments comunitaris d'interès exclusivament local, orientats a l'ordenació d'infraestructures com escoles, centres sanitaris o espais culturals.

Plans parcials urbanístics de sectors de prioritat urbanística, que tenen un caràcter estratègic per impulsar determinades actuacions urbanístiques.

Aquesta llista, encara que taxativa, reflecteix la voluntat del legislador de dotar els municipis de les eines necessàries per gestionar el desenvolupament urbà de forma descentralitzada i adequada a les seves particularitats territorials.

Cal afegir que l'article 112 del Reial decret 1955/2000 estableix que **la planificació de les instal·lacions de transport i distribució d'energia elèctrica ha de tenir-se en compte en els instruments d'ordenació del territori** quan es trobin en sòl no urbanitzable. En el cas que aquestes instal·lacions es situïn en sòls urbans o urbanitzables, aquesta planificació ha d'integrar-se en l'instrument d'ordenació urbanística, el que implica que s'han de precisar les possibles instal·lacions, qualificar adequadament els terrenys i establir reserves de sòl per a la ubicació de noves instal·lacions i la protecció de les existents.

Sota aquest marc normatiu els ajuntaments poden avaluar la viabilitat de nous desenvolupaments urbans o industrials **tenint en compte la capacitat disponible de la xarxa elèctrica de distribució**, amb l'objectiu d'evitar sobrecàrregues i garantir una distribució adequada dels consums i de la generació local. Aquesta planificació racional no només permet optimitzar els recursos existents, sinó que també redueix els costos d'inversió en noves infraestructures de distribució, repercutint positivament en els consumidors finals.

Així mateix, les competències en planificació urbanística s'alineen plenament amb el que preveu la **Llei 7/2021, de canvi climàtic i transició energètica**, que en el seu **article 1** estableix que les **entitats locals**, en l'àmbit de les seves competències, han de contribuir activament al compliment dels objectius de la llei i cooperar amb les altres administracions públiques. En particular, l'**article 14** de la mateixa llei fixa com a objectiu la **promoció d'una mobilitat sense emissions**, instaurant que les entitats locals adoptin mesures per a la transformació progressiva del parc de vehicles cap a models sense emissions directes de CO₂ l'any 2050, i amb objectius intermedis fixats al **Pla Nacional Integrat d'Energia i Clima (PNIEC)** per a l'any 2030.

En aquest context, **els municipis, mitjançant els instruments de planejament urbanístic i territorial**, poden:

- Designar **zones prioritàries per a la implantació de punts de recàrrega de vehicles elèctrics**.
- Promoure la **mobilitat activa i col·lectiva** com a alternativa al vehicle privat.
- Integrar criteris d'electrificació, eficiència energètica i accessibilitat sostenible dins els nous desenvolupaments urbans.

Així doncs, el **planejament urbanístic municipal** esdevé una eina clau per a l'assoliment dels compromisos climàtics establerts a nivell estatal i europeu, reforçant el rol dels ajuntaments com a actors actius en la lluita contra el canvi climàtic i en la transició energètica.

Conseqüentment, el conjunt d'aquestes disposicions normatives evidencia que els municipis no només tenen atribucions clares i àmplies en matèria urbanística, sinó que també han de comptar amb tots els instruments tècnics i jurídics per planificar, ordenar i executar el desenvolupament urbanístic del seu territori, d'acord amb els principis de sostenibilitat, eficiència i autonomia local.

1.2. Informació d'interès per les administracions locals

A continuació es descriu la informació d'interès de les xarxes de distribució d'energia elèctrica per les administracions locals en relació a l'àmbit de la planificació urbanística.

Informació geogràfica de la xarxa

- Traçat i ubicació de les línies elèctriques de mitja i baixa tensió, amb indicació del tipus (aeri o soterrat).
- Ubicació exacta de centres de transformació, subestacions i punts de mesura (instal·lacions d'enllaç).
- Cartografia GIS interoperable que permeti la superposició amb la planificació urbanística.

Informació sobre la capacitat de la xarxa

- Capacitat disponible a cada tram de línia i centre de transformació tant per a consum com per a generació.
- Nivell de saturació de la xarxa a escala de barri o polígon industrial.

Condicions de connexió i desenvolupament de la xarxa

- Condicions tècniques i terminis de connexió per a nous desenvolupaments.
- Requeriments per a ampliacions o reforços de xarxa.
- Estimació dels costos associats a aquestes ampliacions i/o adequacions.

Informació sobre plans de manteniment i renovació de la xarxa

- Calendari de renovació o soterrament de línies existents.
- Plans de desplegament previstos per part de la distribuïdora.

Dades sobre projectes o instal·lacions de generació connectades

- Ubicació i potència de les instal·lacions de generació connectades a la xarxa tant d'autoconsum com de venda a mercat.
- Ubicació i potència dels permisos de connexió d'instal·lacions de generació projectades (amb permisos emesos).
- Avaluació del flux bidireccional i impacte sobre la xarxa local.

Restriccions urbanístiques o tècniques derivades de la xarxa

- Servituds i distàncies de seguretat associades a les infraestructures elèctriques (sobretot línies i subestacions de mitja tensió).
- Limitacions urbanístiques derivades de la presència d'elements de la xarxa.

2. Ordenació de la via pública

L'ordenació de la via pública és una de les funcions més visibles, quotidianes i estratègiques de les administracions locals. Comprèn la regulació, el disseny i la gestió dels espais públics, inclosa la seva **ocupació per infraestructures i serveis bàsics**, entre els quals destaca la xarxa de distribució elèctrica. Aquesta xarxa —especialment les línies de baixa i mitja tensió i els centres de transformació— transcorre habitualment pel **domini públic municipal**, fet que genera condicionants tècnics i normatius que els ajuntaments han de gestionar de manera adequada.

Per fer-ho amb garanties, és imprescindible que els municipis disposin d'informació completa, detallada i actualitzada sobre el **traçat, estat i característiques de la xarxa elèctrica**. Aquest coneixement és fonamental per evitar conflictes d'ús, prevenir riscos, millorar la seguretat urbana i coordinar actuacions en l'espai públic, especialment en entorns densos o en àrees de transformació urbana. Alhora, facilita la implantació d'infraestructures vinculades a la transició energètica, com ara punts de recàrrega per a vehicles elèctrics o instal·lacions vinculades a comunitats energètiques.

Tot i que no existeix una regulació que estableixi amb caràcter general quan una línia elèctrica ha de ser aèria o soterrada, la Generalitat de Catalunya ha fixat com a criteri orientador **no autoritzar** noves línies elèctriques aèries d'alta tensió en nuclis urbans, i promou el **soterrament progressiu** de les **línies existents** en sòl urbà.

En aquest context, l'accés municipal a la informació relativa a la xarxa de distribució és clau per a:

- Planificar i coordinar la **retirada de suports i cablejats aeris** (inclòs el cablejat grapat a façana).
- Executar actuacions de **soterrament progressiu de línies elèctriques**.
- Garantir una ordenació de l'espai públic compatible amb l'**eficiència energètica, la seguretat urbana i l'accessibilitat**.

2.1. Marc normatiu i competencial

En matèria d'ordenació de la via pública, els municipis ostenten competències pròpies **per planificar, regular i gestionar l'ús del sòl, subsòl i vol de les vies públiques municipals**, inclosa la potestat d'imposar taxes per la seva ocupació i la capacitat de definir els usos ordinaris i especials d'aquests espais. Aquestes competències es fonamenten en l'article 25.2 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local, que atribueix als municipis la competència en matèria d'urbanisme i gestió dels espais públics, així com en l'article 84.1 de la mateixa llei, que els reconeix potestat reglamentària i sancionadora sobre el seu territori. A més, l'article 20.3 de la mateixa Llei i l'article 57 del Reial decret legislatiu 2/2004, de 5 de març, pel qual s'aprova el Text Refós de la Llei reguladora de les hisendes locals, habiliten els ajuntaments per establir taxes per l'ús privatiu o l'aprofitament especial del domini públic local.

Pel que fa a les xarxes de distribució d'energia, els municipis intervenen principalment a través dels instruments de planejament urbanístic, on poden determinar la localització, el traçat **i les condicions d'integració d'aquestes infraestructures en l'entorn urbà**. Aquesta intervenció es troba reconeguda a l'article 112 del Reial decret 1955/2000, d'1 de desembre, pel qual es regulen les activitats de transport, distribució, comercialització, subministrament i procediments d'autorització d'instal·lacions d'energia elèctrica.

A més, la Llei 24/2013, de 26 de desembre, del sector elèctric, estableix que l'autorització de les instal·lacions elèctriques ha de tenir en compte la planificació urbanística i ambiental, **la qual habilita els ajuntaments a participar-hi mitjançant l'emissió d'informes i autoritzacions**. En l'àmbit català, el Decret legislatiu 1/2010, de 3 d'agost, pel qual s'aprova el text refós de la Llei d'urbanisme, preveu la inclusió de les infraestructures tècniques en el planejament i l'ordenació del territori.

Així mateix, la Generalitat de Catalunya ha establert criteris d'autorització administrativa per evitar noves línies aèries d'alta tensió en sòl urbà, **promovent el seu progressiu soterrament**.

Aquests criteris han estat compartits per la Comissió d'experts en matèria de línies elèctriques d'alta tensió en el seu informe final i recollits en el Pla de l'energia a Catalunya en l'horitzó de l'any 2010.

Aquests criteris són:

En zona urbana

Noves línies

Les línies elèctriques entre 1 kV i 400 kV han de ser soterrades. Les línies de BT han de ser soterrades, o trenades grapades a les façanes **si l'Ajuntament ho permet**.

Línies existents

Les línies elèctriques entre 1 kV i 400 kV han de ser soterrades o desplaçades de les zones urbanes de forma progressiva. Les línies de BT han de ser soterrades o passades a trenades de forma progressiva.

En zona no urbana ni urbanitzable

Totes les línies elèctriques poden ser aèries. Aquesta política, aplicada per la Generalitat de Catalunya des de fa temps, ha fet que, en el conjunt de municipis de més de 20.000 habitants, les xarxes elèctriques de mitjana tensió estiguin soterrades en més d'un 95% de la seva longitud. En relació amb les noves instal·lacions no s'han de plantejar problemes, ja que les autoritzacions administratives s'adequaran als criteris establerts, a més a més de que hauran d'estar sotmeses a l'estudi d'impacte ambiental.

Pel que fa a les instal·lacions existents **caldrà establir els acords necessaris i aprofitar les oportunitats (requalificació de terrenys, noves urbanitzacions, necessitat d'ampliació de capacitat de les infraestructures, etc.)** per buscar solucions que permetin adequar-se als criteris establerts (en què el soterrament no ha de ser necessàriament l'única opció possible). Això requerirà acords entre diversos agents, com ara les empreses elèctriques, els promotors d'habitatges, l'Administració local i autonòmica en l'àmbit energètic, d'ordenació territorial, entre d'altres.

Cal destacar que, es poden obtenir beneficis econòmics del soterrament de línies, sota el supòsit que l'eliminació de la servitud visual i la reducció de la superfície ocupada i, per tant, de la servitud de pas, **sobretot en terrenys urbans o urbanitzables, es tradueix en una revaloració del sòl**. Encara que aquesta revaloració només beneficiï la propietat del terreny, i per tant sigui un punt de vista subjectiu, esdevé en molts casos un factor determinant a l'hora de determinar la solució constructiva d'una línia elèctrica, ja sigui de nova construcció com el soterrament d'una instal·lació existent. Per tant, és lògic que el beneficiari interessat, **l'Administració** o un particular, n'assumeixi els costos derivats, extrem que ja contempla de forma explícita la Llei 24/2013 en l'art. 59 (Relacions Civils).

2.2. Informació d'interès per les administracions locals

A continuació es descriu la informació d'interès de les xarxes de distribució d'energia elèctrica per les administracions locals en relació a l'àmbit de l'ordenació de la via pública.

Informació geogràfica de la xarxa

- Traçat i ubicació de les línies elèctriques de mitja i baixa tensió, amb indicació del tipus (aeri o soterrat).
- Ubicació exacta de centres de transformació, subestacions i quadres de baixa tensió.
- Cartografia GIS interoperable que permeti la superposició amb la planificació urbanística.

Informació tècnica i operativa

- Característiques tècniques de les canalitzacions i paviments i façanes afectades.
- Règim de manteniment i intervenció de la distribuïdora (periodicitat, terminis, notificacions).

Informació sobre obres i intervencions

- Calendari previst d'inspeccions, renovacions o reparacions de la xarxa.
- Protocols de notificació prèvia d'actuacions i de coordinació amb l'administració local.

3. Protecció civil i emergències

En un context marcat per la creixent vulnerabilitat davant fenòmens extrems —com incendis forestals, inundacions o episodis climàtics severos—, la protecció civil s'ha consolidat com un àmbit estratègic de les polítiques

públiques. Les administracions locals, com a ens més pròxim a la ciutadania, tenen un paper fonamental en la **planificació, coordinació i execució de mesures d'emergència**, especialment per garantir el funcionament continuat dels **serveis essencials com l'energia elèctrica**.

En aquest sentit, **la xarxa de distribució elèctrica esdevé una infraestructura crítica**, i qualsevol afectació pot posar en risc la capacitat de resposta davant situacions de crisi. Per això, és essencial que els plans de protecció civil municipals **incorporin informació detallada** sobre el servei de distribució elèctrica, i que els ajuntaments puguin accedir, en temps real, **a les dades operatives i d'incidències de la xarxa** per coordinar les seves actuacions.

3.1. Marc normatiu i competencial

En aquest context de la creixent necessitat de garantir la resiliència dels serveis públics essencials, particularment els relacionats amb l'energia, resulta fonamental delimitar el marc normatiu que atorga competències als municipis per planificar, implementar i coordinar plans de protecció civil i d'emergències.

En aquest sentit, s'ha de tenir en compte l'article 132.1 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya de l'any 2006 que li atribueix a la Generalitat la competència exclusiva en matèria de protecció civil, que inclou, en tot cas, la regulació, la planificació i l'execució de mesures relatives a les emergències i la seguretat civil, i també la direcció i la coordinació dels serveis de protecció civil. Aquesta competència, segons el mateix precepte, s'estableix **sens perjudici de les facultats dels governs locals en aquesta matèria**, respectant el que estableixi l'Estat en exercici de les seves competències en matèria de seguretat pública. Mitjançant l'article 84.2.f) els governs locals de Catalunya tenen en tot cas **competències pròpies sobre la protecció civil** en els termes que determini la llei.

Així mateix, la Llei 7/1985, de 2 d'abril, Reguladora de les Bases del Règim Local, disposa que els municipis són competents en matèria de protecció civil (art. 25.2.f) i l'article 26.1.c) estableix que els municipis de més de 20.000 habitants han de prestar serveis de protecció civil. En el mateix sentit, el article 66.3.c) del Decret Legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei Municipal i de Règim Local de Catalunya estableix competència sobre la protecció civil i el article 67.c) disposa que els municipis, **han d'elaborar els plans de protecció civil, con són els plans bàsics d'emergència municipal, els plans d'actuació i els plans específics**, en el cas que estiguin afectats per riscos especials o específics.

La Llei 4/1997, de 20 de maig, de protecció civil de Catalunya (d'ara endavant LPCC) disposa, a l'article 15.1, que els plans de protecció civil poden ser **territorials, especials i d'autoprotecció**, i s'han d'aprovar i homologar d'acord amb la legislació vigent. La finalitat dels plans de protecció civil és donar resposta a les situacions de risc col·lectiu greu, a les catàstrofes o a les calamitats públiques que es produeixin (art. 15.2 LPCC), motiu pel qual han d'estar coordinats i integrats de manera eficaç.

Pel que fa als plans territorials, tipologia en la qual s'enquadren els plans de protecció civil municipals, l'article 17.1 (LPCC) estableix que **els plans territorials** preveuen amb caràcter general les emergències que es poden produir en l'àmbit respectiu i assenyalen com a nivells bàsics de planificació el conjunt de Catalunya i els municipis, sens perjudici que puguin existir plans d'àmbit territorial supramunicipal si les característiques especials dels riscos o dels serveis disponibles ho aconsellen. En aquest sentit, pel que fa a la planificació del conjunt de Catalunya i, d'acord també amb l'article 16 de la Llei, el Govern va aprovar mitjançant l'Acord GOV/114/2022, de 31 de maig, el Pla Territorial de Protecció Civil de Catalunya (PROCICAT).

Pel que fa als **plans de protecció civil municipals**, l'article 17.2 LPCC estableix que

*Els municipis amb una **població superior als vint mil habitants** i els que, **sense arribar a aquesta població, tenen la consideració de turístics o els que són considerats de risc especial per llur situació geogràfica o llur activitat industrial**, segons la Comissió de Protecció Civil de Catalunya, **han d'elaborar i aprovar plans bàsics d'emergència municipal** que garanteixin la coordinació i l'aplicació correctes en llur territori del Pla de protecció civil de Catalunya. Els plans bàsics d'emergència municipal són aprovats pels plens de les corporacions municipals respectives, amb la informació pública i l'informe previst de la comissió municipal de protecció civil, si n'hi ha, i són homologats per la Comissió de Protecció Civil de Catalunya.*

Igualment, la Llei conté un mandat dirigit al Govern en virtut del qual aquest ha de promoure **l'elaboració de plans bàsics d'emergència en els municipis que no tenen l'obligació legal de fer-ho** i el procediment d'aprovació i homologació serà el mateix que el previst per als municipis obligats (art. 17.3).

D'altra banda, a l'article 20.1 de la LPCC s'estableix que els plans de protecció civil han de ser elaborats segons una estructura de contingut homogènia, a l'efecte de la seva integració, i alhora fixa el contingut mínim

d'informació i les previsions que han de contenir com les característiques del territori, de la població i dels béns d'interès cultural, natural o social rellevant afectats pel pla i l'anàlisi dels riscos presents; a més, d'acord amb l'apartat 2 d'aquest precepte correspon al Govern determinar per reglament l'estructura del contingut per a l'elaboració i l'homologació dels plans de protecció civil municipals, com són els plans bàsics d'emergència municipal, els plans d'actuació municipals i els plans específics municipals.

Aquesta previsió de l'art. 20.2 LPCC ha donat lloc a l'aprovació del Decret 155/2014, de 25 de novembre, pel qual s'aprova el contingut mínim per a l'elaboració i l'homologació dels plans de protecció civil municipals i s'estableix el procediment per a la seva tramitació conjunta i que va derogar l'anterior Decret 210/1999, de 27 de juliol.

Aquest Decret té per objecte principal que **els municipis**, atès el principi d'autonomia local constitucionalment garantida i les competències en matèria de protecció civil recollides a l'article 84.2.f) de l'Estatut d'autonomia, puguin elaborar, aprovar i **incloure tots els riscos, d'acord amb els corresponents plans o figures de planejament**, en un únic document, fet que ha de facilitar i fer més àgil l'elaboració i tramitació dels plans d'emergència dels municipis. Per tant, l'article 2 regula els municipis obligats a elaborar el pla de protecció civil o plans bàsics d'emergència municipal mentre que l'article 3 preveu que els municipis hauran de redactar el Document Únic de Protecció Civil Municipal per a la planificació de la protecció civil en seu àmbit en el qual s'inclouran tots els riscos que afectin el municipi.

Referent a la **necessitat d'actualització i revisió del pla**, l'article 6.1 estableix que "*els plans de protecció civil municipals **s'han d'actualitzar per adaptar-los als canvis de circumstàncies**, si es produeixen, i també s'han de revisar cada quatre anys a fi de mantenir-ne plenament la capacitat operativa*" mentre que els articles 6.2 i 6.3 regulen el procediment d'actualització i revisions dels plans.

A banda dels plans territorials, l'article 18.1 de la LPCC **regula els plans especials de protecció civil** que són aquells que estableixen les emergències generades per riscos concrets la naturalesa dels quals requereix uns mètodes tècnics i científics adequats per a avaluar-los i tractar-los. L'apartat 2 de l'art. 18 conté el llistat d'emergències (riscos d'inundacions, sísmics, químics, de transport de mercaderies perilloses, d'incendis forestals i volcànics i els altres que determini el Govern) que han de ser objecte de plans especials en els àmbits territorials que ho requereixin. Els plans especials es declaren d'interès de Catalunya.

Quant a les afectacions dels plans especials als plans municipals, l'apartat 3 de l'article 18 de la LPCC preveu que les Corporacions municipals en el territori de les quals s'apliquen els plans especials són obligades a incorporar en llurs plans d'actuació municipal les previsions derivades del pla especial en allò que els afecti, en el termini d'un any a partir de l'entrada en vigor

d'aquesta Llei. No obstant això, existeix també la possibilitat que els municipis que tinguin riscos concrets diferents dels riscos a què es refereixen els apartats 1 i 2 de l'article 18 poden elaborar "plans específics municipals" (art. 18.5 LPCC).

D'altra banda, l'article 7.1 de la LPCC, estableix que les empreses i, en general, les entitats i els organismes que fan activitats que poden generar situacions de greu risc col·lectiu, de catàstrofe o de calamitat pública, i també els centres i les instal·lacions, públics i privats, que poden resultar afectats de manera especialment greu per situacions d'aquest caràcter, **són obligats a adoptar mesures d'autoprotecció** i a mantenir els mitjans personals i materials necessaris per a afrontar situacions de risc i d'emergència.

En aquest sentit, l'article 19 de la LPCC regula de forma extensa els anomenats **plans d'autoprotecció**. L'apartat 1 de l'article 19 estableix que "els plans d'autoprotecció preveuen, per a determinats centres, empreses i instal·lacions, les emergències que es poden produir com a conseqüència de llur pròpia activitat i les mesures de resposta davant situacions de risc, de catàstrofes i de calamitats públiques que els poden afectar". Pel que fa als subjectes obligats, l'article 19.2 LPCC estableix que "**les persones físiques i jurídiques i els responsables dels centres i les instal·lacions** indicats per l'article 7 són obligats a adoptar i a mantenir plans d'autoprotecció, en els termes fixats per reglament. Aquests plans d'autoprotecció han d'establir, juntament amb els riscos generats per llur pròpia activitat, **la relació de coordinació amb plans territorials, especials i específics que els afectin.**" En aquest sentit, **correspon als municipis l'elaboració** i la implantació dels plans d'autoprotecció relatius a aquelles activitats sotmeses a la normativa d'autoprotecció que es trobin **sota la seva titularitat**, de conformitat amb el que estableix la normativa vigent.

Mitjançant el Decret 30/2015, de 3 de març, s'aprova el catàleg d'activitats i centres obligats a adoptar mesures d'autoprotecció i es fixa el contingut mínim dels plans d'autoprotecció. **Igualment, l'article 17 d'aquest Decret, estableix les funcions dels Ajuntaments**, com són:

"a) Elaborar l'informe tècnic previ preceptiu per a l'homologació dels plans d'autoprotecció de les instal·lacions, centres, establiments o dependències d'interès per a la protecció civil local d'acord amb l'epígraf B de l'annex I, així com **formular les al·legacions**, si s'escau, **a l'homologació dels plans d'autoprotecció d'interès per a la protecció civil de Catalunya de les instal·lacions, centres, establiments o dependències situats al seu municipi.**

b) Exigir, sobre la base de l'informe esmentat a l'apartat a) d'aquest article, a les persones titulars de les activitats, establiments o centres d'interès per a la protecció civil local les **modificacions que siguin necessàries per garantir les condicions mínimes d'autoprotecció.**

*c) Elaborar, dins l'àmbit de les seves competències, i en desenvolupament del que no preveu l'annex I B del present Decret, les disposicions necessàries per, si s'escau, **ampliar el catàleg d'activitats o centres obligats** a elaborar plans d'autoprotecció d'àmbit local a l'efecte d'incloure les activitats, instal·lacions o dependències **que presentin un risc significatiu a criteri de l'Administració municipal corresponent**, amb l'informe motivat de l'òrgan municipal competent." (...)*

Cal afegir que formen part del catàleg d'activitats i centres d'interès per a la protecció civil de Catalunya **infraestructures energètiques com subestacions de distribució d'energia elèctrica en alta tensió de la xarxa de transport a la de distribució.**

3.2. Informació d'interès per les administracions locals

Per garantir una resposta eficaç davant emergències, els municipis necessiten accedir a informació crítica i operativa vinculada a la xarxa de distribució elèctrica. Aquesta informació, procedent de les empreses distribuïdores, hauria de permetre:

Preparació i planificació de riscos

- Localització i característiques de les infraestructures elèctriques crítiques (subestacions, línies de mitja tensió, centres de transformació).
- Informació sobre punts vulnerables de la xarxa amb alt risc d'afectació en casos de fenòmens climàtics, inundacions o incendis.
- Mapa de dependències municipals (CAPs, residències, escoles, serveis bàsics) amb connexió prioritària, per planificar protocols de resposta en cas de tall de subministrament.

Coordinació operativa en situació d'emergència

- Accés immediat a l'estat de servei de la xarxa durant emergències (zones afectades, durada estimada, mitjans despleats).
- Canals de comunicació directa amb responsables tècnics de la distribuïdora.
- Protocols d'activació de mesures de contingència (reconnexió prioritària de serveis essencials, gestió de grups electrògens, suport a persones dependents).

Seguiment, actualització i revisió dels plans municipals

- Informes post-emergència amb dades desagregades sobre incidències de subministrament, causes i temps de resolució.
- Informació per a la integració efectiva dels riscos vinculats a l'energia dins dels plans bàsics d'emergència, plans específics o d'autoprotecció.
- Dades per a la revisió periòdica dels plans municipals tal com exigeix la normativa (mínim cada quatre anys o quan es modifiquin les circumstàncies de risc).

4. Taxa per ús del domini públic local

La gestió tributària municipal té un paper clau en la sostenibilitat financera dels ajuntaments i en la seva capacitat per exercir les competències pròpies. Un dels àmbits rellevants de recaptació és el relacionat amb **l'ús privatiu i l'aprofitament especial del domini públic** local per part de les empreses del sector energètic, particularment les distribuïdores i comercialitzadores d'electricitat.

La xarxa de distribució elèctrica **ocupa sòl, subsol o vol públic municipal**, i alhora constitueix la infraestructura a través de la qual es factura i comercialitza l'energia. Per aquest motiu, la normativa reconeix als municipis el dret a imposar una **taxa del 1,5%** sobre els ingressos bruts de facturació obtinguts per aquestes empreses en el seu terme municipal. No obstant això, l'aplicació efectiva d'aquesta taxa es veu greument limitada per **la manca d'accés a informació econòmica** fiable i desagregada.

4.1. Marc normatiu i competencial

L'article 24.1 del Text Refós de la Llei d'Hisendes Locals, aprovat pel Reial decret legislatiu 2/2004, de 5 de març, en regular la quantia de les taxes, disposa pel que fa a les establertes per utilització privativa o aprofitament especial del domini públic local:

"(...) 1. L'import de les taxes previstes per la utilització privativa o l'aprofitament especial del domini públic local es fixa d'acord amb les següents regles:

a. Amb caràcter general, prenent com a referència el valor que tindria al mercat la utilitat derivada de la utilització esmentada o l'aprofitament, si els béns afectats no fossin de domini públic. Amb aquesta finalitat, les ordenances fiscals poden assenyalar en cada cas, atenent la naturalesa específica de la utilització privativa o de l'aprofitament especial de què es tracti, els criteris i paràmetres que permetin definir el valor de mercat de la utilitat derivada.

(...) c. Quan es tracti de taxes per utilització privativa o aprofitaments especials constituïts al sòl, subsòl o vol de les vies públiques municipals, a favor d'empreses explotadores de serveis de subministraments que siguin d'interès general o afectin la generalitat del veïnat o a una part important, l'import d'aquelles, en tot cas i sense cap excepció, ha de consistir en l'1,5 per cent dels ingressos bruts procedents de la facturació que obtinguin anualment en cada terme municipal les empreses esmentades.

A aquests efectes, s'inclouen entre les empreses explotadores d'aquests serveis les empreses que els distribueixen i els comercialitzen."

Igualment, l'article 24.1, estableix que aquest règim especial de quantificació s'aplica a les empreses a què es refereix aquest paràgraf c, **tant si són titulars de les corresponents xarxes a través de les quals s'efectuen els subministraments com si, no sent titulars d'aquestes xarxes**, ho són de drets d'ús, accés o interconnexió a les xarxes.

A banda de la quantia de les taxes per **utilització privativa o aprofitament especial del domini públic local**, l'article 15 del Reial decret legislatiu 2/2004, de 5 de març, **imposa als ens locals el deure** d'aprovació de les **corresponents ordenances fiscals** reguladores dels seus propis tributs, entre els quals s'aplica el previst a l'esmentat article 24.1. Per tant, en el marc de la interacció conjunta del principi d'autonomia local i de la suficiència financera de les entitats locals, la configuració d'aquest tipus de taxes correspon a l'ajuntament, que pot decidir **gravar la utilització privativa o l'aprofitament especial de tots els béns integrants del domini públic** (tant de les vies públiques municipals com de qualsevol altre bé integrant del domini públic local) o, si escau, limitar l'abast d'aquest gravamen a la utilització privativa o l'aprofitament especial només d'alguns béns concrets del domini públic local².

Cal afegir que sota el principi de responsabilitat segons el que disposa l'article 179 de la Llei General Tributària 58/2003 (LGT), la **no presentació de declaracions dels ingressos** bruts procedents de la facturació obtinguda al municipi per la utilització privativa o pels aprofitaments especials cons-

² Sentència del Tribunal Suprem (Sala del Contenciós Administratiu, Secció 2a), núm. 1276/2022, de l'11 d'octubre de 2022, ponent: Francisco José Navarro Sanchis, recurs núm. 6087/2020.

tituïts en el sòl, subsol o vol de les vies públiques municipals, amb la finalitat que es practiquin les liquidacions corresponents a la taxa prèviament aprovada mitjançant les corresponents ordenances fiscals per l'aprofitament especial del domini públic local a favor de les empreses explotadores de serveis de subministrament d'interès general, es considera **infracció tributària**^{3,4}. Per tant, quan es produeixi la situació descrita, els ens locals tenen la facultat d'obrir un procediment per a garantir la recaptació del deute tributari i en paral·lel el procediment sancionador corresponent.

Així mateix, el Tribunal Suprem, en sentència de 7 de maig de 2009, ha confirmat la subjecció a les taxes locals per utilització privativa o aprofitament especial del domini públic de les empreses comercialitzadores no titulars de les xarxes, atès que el Text Refós de la Llei Reguladora de les Hisendes Locals no exigeix, entre els elements del fet imposable de la taxa, que concorri la condició de propietari de l'element que permeti el gaudi, la utilització o l'aprofitament especial del domini públic local.

És important tenir en compte que, atès que el subministrament d'energia elèctrica és d'interès general, tal com reconeix l'article 2.2 de la Llei 24/2013, la imposició de la taxa esmentada anteriorment també és aplicable sota aquest supòsit, per tant, no és necessari que afecti la generalitat del veïnat o a una part important.

A banda de la subjecció a les taxes locals per utilització privativa o aprofitament especial del domini públic de les empreses, de conformitat amb el que preveu l'article 17 de la Llei 58/2003, de 17 de desembre, General Tributària, se'n deriven obligacions materials i formals per a l'obligat tributari, així com la possible imposició de sancions tributàries en cas d'incompliment.

També, l'article 29 de la llei referida recull, entre d'altres, com a obligació tributària formal, la de presentar declaracions, autoliquidacions i comunicacions (apartat c), així com facilitar la pràctica d'inspeccions i comprovacions (apartat g).

Per tant, en cas que, un cop efectuat el requeriment d'informació corresponent a l'empresa en el marc de les actuacions d'inspecció tributària per tal de regularitzar la seva situació respecte de la taxa, aquest no fos atès, l'Administració podria incoar l'expedient sancionador corresponent per no haver atès un requeriment degudament notificat (art. 203 LIGT); i, fins i tot, si el requeriment fos atès dins del termini però la documentació aportada resultés incorrecta o incompleta (art. 192 LIGT), podria imposar-se, si escau, la sanció corresponent.

En virtut del marc normatiu anterior, per exemple, l'Ajuntament de Medina del Campo va aprovar l'ordenança fiscal núm. 19, reguladora de la taxa per ocupació del subsol, sòl i vol de la via pública. D'aquesta manera, es va establir que les empreses explotadores de serveis de subministrament que afectin la generalitat o una part important del veïnat estan obligades a

³ L'article 191 de la LGT disposa que constitueix infracció tributària deixar d'ingressar, dins del termini establert en la normativa de cada tribut, la totalitat o part del deute tributari que hauria de resultar de la correcta autoliquidació del tribut.

⁴ SJCA nº 2 81/2023, 1 de Setembre de 2023, de Valladolid

tributar per un **1,5%** dels ingressos bruts procedents de la facturació que obtinguin anualment dins del terme municipal. En aquest cas, un dels obligats tributaris no va presentar les declaracions corresponents d'ingressos bruts, malgrat l'obligació establerta, fet que va comportar la imposició de la sanció tributària corresponent per part de l'ajuntament mitjançant el decret 2023/694.

Així mateix, l'Ajuntament de la Vila de Masquefa va aprovar l'ordenança fiscal núm. 29 constituint el fet Imposable de la taxa, la utilització privativa o l'aprofitament especial del domini públic local, amb: a) Instal·lacions de transport d'energia amb tots els seus elements indispensables que als mers efectes enunciatius va definir com a caixes d'armari, torres metàl·liques, transformadors, instal·lacions o **línies pròpies de transport o distribució d'energia elèctrica**, entre altres. Cal afegir que aquesta ordenança va ser demandada per part de Red Eléctrica de España, S.A.U., al·legant la inexistència de fonament legal per imposar la taxa. No obstant això, el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, en la seva Sentència núm. 1127/2020, va desestimar el recurs interposat (185/2018), validant la potestat municipal per establir aquest tipus de taxa i concloent que els paràmetres utilitzats per quantificar les taxes, incloses les instal·lacions, són objectius i no vulneren el principi d'equivalència, ja que no constitueixen cap doble imposició ni infracció de l'article 31.1 de la Constitució espanyola.

Finalment, i en relació amb la compatibilitat i concurrència entre la taxa prevista a l'article 24.1.a) i la prevista a l'article 24.1.c), és important precisar que la seva aplicació és procedent sempre que la imposició no recaigui sobre una mateixa ocupació del domini públic, la qual cosa troba suport en allò establert per la **Sentència del Tribunal Suprem (Sala del Contenciós Administratiu, Secció 2a), núm. 1276/2022**, d'11 d'octubre de 2022, ponent: Francisco José Navarro Sanchís, recurs núm. 6087/2020, en el sentit següent:

"Es reafirma la nostra jurisprudència sobre la compatibilitat de la taxa —anomenada, de manera imprecisa, "general"— i la taxa "especial", previstes als articles 24.1.a) i 24.1.c) del TRLHL, en el sentit que el règim de compatibilitat entre ambdues és el que resulta del mateix article 24.1.c). Segons aquest precepte, les empreses explotadores de serveis de subministrament que siguin d'interès general o que afectin la generalitat o una part important del veïnat, a les quals es quantifica la seva taxa en l'esmentat 1,5% dels ingressos bruts procedents de la facturació obtinguda anualment al municipi, han d'ésser excloses d'altres taxes derivades de la utilització privativa o de l'aprofitament especial constituït en el sòl, el subsòl o el vol de les vies públiques municipals, però no pas d'altres modalitats d'ocupació, com és el cas del domini públic local."

4.2. Informació d'interès per les administracions locals

Per garantir la **correcta aplicació, recaptació i supervisió de la taxa del 1,5%**, les administracions locals necessiten accedir a informació econòmica rellevant que en principi només pot procedir de les empreses distribuïdores i comercialitzadores. Aquesta informació inclou:

Ingressos bruts de facturació

- **Dades anuals dels ingressos bruts** obtinguts per cada empresa dins el terme municipal

Informació territorial sobre l'activitat

- **Identificació de les empreses operadores presents en el municipi**, tant distribuïdores com comercialitzadores, amb l'objectiu de determinar els subjectes passius de la taxa per aprofitament especial del domini públic.
- **Ubicació i valor dels actius de distribució** (subestacions, línies, centres de transformació) per verificar la utilització del domini públic.
- **Superfície ocupada i valoració del sòl afectat**, si s'opta per sistemes alternatius o complementaris a la taxa percentual.

Informació declarativa i procedimental

- **Presentació obligatòria d'una declaració responsable anual**, recollida per l'ordenança fiscal, amb la informació necessària per practicar la liquidació.
- **Sistema normalitzat de transmissió d'informació** entre empresa subministradora (comercialitzadora i distribuïdora) i administració local, per garantir el control efectiu.

5. Defensa del consumidor

La defensa dels drets de les persones consumidores s'ha convertit en una funció cada vegada més rellevant per a les administracions locals, especialment en un context de **crisi climàtica, transició energètica i augment de la vulnerabilitat social**. En aquest escenari, l'energia elèctrica —com a servei essencial— juga un paper central en la vida quotidiana de la ciutadania. Qualsevol incidència en el subministrament pot tenir conseqüències greus sobre la salut, la dignitat o les condicions de vida de les persones.

Les administracions locals, com a institucions de proximitat, són **la primera instància** a la qual es dirigeixen els veïns i veïnes **davant problemes** relacionats amb el servei elèctric, com ara talls sobtats, problemes de qualitat, dificultats de facturació o situacions de pobresa energètica. Per poder exercir aquest rol de mediació i suport amb garanties, és imprescindible que els ajuntaments tinguin accés a **informació actualitzada** sobre el funcionament de la xarxa de distribució.

Aquesta informació ha de permetre a l'administració local:

- **Centralitzar i gestionar queixes i incidències** amb les empreses distribuïdores i comercialitzadores.
- **Detectar anomalies o incompliments dels estàndards de qualitat** del subministrament regulats per la normativa.
- **Fer seguiment de talls per avaries, manca de capacitat o impagaments**, per garantir la continuïtat del servei i protegir els drets dels usuaris.
- **Impulsar polítiques actives contra la pobresa energètica**, incloent la tramitació d'ajuts d'emergència i la prevenció de talls a llars vulnerables.

A més de la gestió individual de casos, els ajuntaments poden actuar com a **agregadors de necessitats i interlocutors col·lectius** amb les empreses subministradores, exercint un rol de mediació institucional i promovent solucions estructurals. Per fer-ho, és indispensable que **la informació flueixi** entre les empreses energètiques i els serveis municipals, i que es reconegui el paper dels ens locals com a **agents clau** per garantir un **accés just, segur i universal** a l'energia.

5.1. Marc normatiu i competencial

En l'ordenament jurídic espanyol, l'accés a l'energia elèctrica no es reconeix explícitament com un dret fonamental. No obstant això, existeixen diversos marcs normatius que, de manera directa o indirecta, estableixen garanties i obligacions relacionades amb el subministrament elèctric, especialment en contextos de vulnerabilitat social i pobresa energètica.

Tot i que la Constitució Espanyola (CE) no reconeix l'accés a l'energia com un dret fonamental, sí que inclou referències indirectes que poden fonamentar l'actuació pública en aquest àmbit:

Article 43 CE

Reconeix el dret a la protecció de la salut i obliga als poders públics a tutelar la salut pública mitjançant serveis i prestacions necessàries. L'accés continuat a l'energia es pot considerar una condició indispensable per garantir condicions mínimes de salut i benestar.

Article 47 CE

Estableix el dret a gaudir d'un habitatge digne i adequat. Aquest dret està funcionalment vinculat a la disponibilitat de serveis bàsics, com l'electricitat, indispensables per considerar un habitatge com a habitable i digne.

Tanmateix, l'article 51 de la CE estableix un mandat general a tots els poders públics de l'Estat, **incloses les administracions locals**, en el sentit de garantir la defensa dels consumidors i usuaris, protegint, mitjançant procediments eficaços, la seguretat, la salut i els legítims interessos econòmics dels mateixos.

La normativa específica del sector elèctric incorpora disposicions concretes sobre la protecció dels consumidors, especialment dels més vulnerables:

Llei 24/2013, del Sector Elèctric (LSE)

Article 7

Imposa als subjectes del sistema elèctric l'obligació de garantir el subministrament d'energia.

Article 45 i 45 bis

Reconeixen i regulen el dret dels consumidors vulnerables, incloent-hi el concepte de "subministrament mínim vital".

Article 51

Estableix criteris mínims de qualitat en el subministrament.

Article 52

Regula les condicions per a la suspensió del subministrament, amb especial atenció a la protecció de col·lectius vulnerables.

Reial Decret 897/2017, de 6 d'octubre

Desenvolupa el règim de protecció al consumidor vulnerable, definint les tipologies de vulnerabilitat i establint mesures com el bo social elèctric. També es refereix a les obligacions de les empreses comercialitzadores i distribuïdores en aquests casos.

Reial Decret llei 9/2024, de 23 de desembre

Mitjançant el qual es modifica l'**article 21 del Reial decret llei 4/2024**, de 26 de juny:

Article 101

Prorroga la garantia de subministrament d'aigua i energia als consumidors vulnerables, evitant-ne la suspensió en determinats supòsits socials, com ara en llars amb menors, persones dependents o en situació de vulnerabilitat reconeguda pels serveis socials.

Les administracions locals, en tant que institucions de proximitat, tenen un paper fonamental en la protecció dels drets de les persones consumidores en l'àmbit energètic. Aquest rol es fonamenta en un marc normatiu específic que els atorga competències en matèria de consum, serveis socials i atenció a situacions de vulnerabilitat, permetent-los actuar com a mediadors, facilitadors i garants del benestar ciutadà davant incidències relacionades amb el subministrament elèctric.

Article 8 del Reial decret legislatiu 1/2007

Pel qual s'aprova el text refós de la Llei general per a la defensa dels consumidors i usuaris, estableix que les administracions públiques han de vetllar perquè les persones consumidores vulnerables rebin especial protecció.

A més, nombrosos municipis disposen d'**ordenances pròpies** que regulen serveis d'atenció ciutadana, la tramitació d'ajuts d'urgència, i protocols d'actuació davant talls de subministrament elèctric, especialment en situacions de pobresa energètica.

L'Estatut d'Autonomia de Catalunya estableix en el seu article 49 que els poders públics han de garantir la defensa dels drets i els interessos legítims dels consumidors i usuaris, així com donar suport a les organitzacions de consumidors i usuaris.

Article 66.3 del Decret Legislatiu 2/2003

Text Refós de la Llei municipal i de regim local de Catalunya estableix com competència general dels Municipis la defensa de consumidors i usuaris.

Article 33 del Decret 206/1990

Sobre la inspecció de disciplina del mercat i consum, reconeix que segons la legislació de règim local, corresponen a les corporacions locals, **en l'àmbit de les competències** en matèria de disciplina del mercat i **de defensa dels consumidors i dels usuaris**, les actuacions inspectores i l'adopció de mesures precautòries en el marc del que disposa el Decret.

Article 112-5 de la Llei 22/2010

Codi de consum de Catalunya determina que les administracions públiques catalanes han de vetllar per garantir el compliment efectiu dels drets que la esmentada llei reconeix a les persones consumidores. Així mateix, l'article 122-8 del Codi, estableix com actuació de l'Administració que si en el mercat hi ha béns o serveis amb riscos no acceptables per a la salut **o la seguretat de les persones consumidores**, els organismes competents en la matèria han d'adoptar les mesures adequades per a aconseguir-ne la detecció i la retirada del mercat i per a informar-ne les persones consumidores, aclarir responsabilitats i reprimir, si escau, les conductes infractores de la legislació.

Aquest marc normatiu proporciona la base legal perquè els municipis puguin intervenir activament en la defensa dels drets de les persones consumidores en relació amb el servei elèctric, actuant com a agents de mediació, control i protecció davant situacions de risc o vulnerabilitat.

5.2. Informació d'interès per les administracions locals

Per realitzar el seguiment de la xarxa elèctrica i l'estat dels consumidors, sobre tot dels vulnerables, les administracions locals necessiten accedir a informació actualitzada de la xarxa i els seus consumidors. Aquesta informació inclou:

Informació sobre incidències i talls de subministrament:

- Històric de talls per zona geogràfica, incloent-hi causa, durada i població afectada.
- Informació en temps real sobre **talls planificats i no planificats**, amb notificació immediata a l'administració local.
- Estadístiques de qualitat del subministrament per municipi o barri (freqüència i durada de talls, etc.).
- Compromisos de resposta en terminis raonables davant queixes o notificacions municipals.

Informació sobre qualitat del servei:

- Dades agregades sobre compliment dels estàndards de qualitat establerts per la normativa (continuitat, tensió, etc.).
- Alertes automàtiques quan es detectin anomalies o paràmetres fora dels límits normatius.
- Informes periòdics per facilitar el seguiment i la gestió local.

Informació sobre consumidors vulnerables:

- Accés als protocols de suspensió del subministrament en tramitació

6. Ús de la xarxa i justícia social

L'ús de la xarxa de distribució elèctrica no és només una qüestió tècnica, sinó també una qüestió **de justícia social i d'accés garantit a l'energia**. Les administracions locals tenen un paper clau a l'hora de garantir que la transició energètica no deixi ningú enrere, promovent **formes de participació col·lectiva** com les comunitats energètiques i assegurant que les persones

i col·lectius més vulnerables puguin beneficiar-se de les oportunitats del nou model energètic.

L'accés transparent i obert a la informació sobre la xarxa de distribució elèctrica és fonamental per **impulsar l'autoconsum col·lectiu**, facilitar la planificació energètica descentralitzada i afavorir l'ús compartit de l'energia. L'administració local, com a entitat de proximitat i amb capacitat d'impuls territorial, pot actuar com a **agent democratitzador del sistema elèctric**, promovent projectes que combinin eficiència, sostenibilitat, participació i justícia.

6.1. Marc normatiu i competencial

El marc normatiu europeu i estatal reconeix cada cop més el paper actiu de la ciutadania i dels ens locals en la transició energètica, així com el **dret a participar en l'ús compartit de l'energia renovable**. Destaquen les següents referències normatives:

Normativa europea

- **Directiva (UE) 2019/944** sobre normes comunes per al mercat interior de l'electricitat:
 - Considerant 4: Promou una "Unió de l'energia amb els ciutadans al centre", on les persones **assumeixin la transició energètica i participin activament en el mercat**, amb especial atenció als consumidors vulnerables.
- El Reial Decret Llei 23/2020 modifica la Llei 24/2013, de 26 de desembre, del sector elèctric (en endavant, LSE) per introduir com a **nou subjecte del sector elèctric** les comunitats d'energies renovables, i les defineix a l'article 6 de la forma següent:

Entitats jurídiques basades en la participació oberta i voluntària, autònomes i efectivament controlades per socis o membres que estan situats en les proximitats dels projectes d'energies renovables que siguin propietat de les entitats jurídiques i que aquestes hagin desenvolupat.

*Els socis o membres dels quals siguin persones físiques, pimes o **autoritats locals**, inclosos els municipis. I la finalitat primordial sigui proporcionar beneficis mediambientals, econòmics o socials als seus socis o membres o a les zones locals on operen, en lloc de guanys financers.*

- El Reial Decret Llei 5/2023, de 28 de juny⁵ també va introduir com a subjecte del sector elèctric les comunitats ciutadanes d'energia, que defineix a l'article 6 de la LSE:

*Entitats jurídiques basades en la participació voluntària i oberta, el control efectiu de les quals l'exerceixen socis o membres que siguin persones físiques, **autoritats locals**, inclosos els municipis, o petites empreses,*

I l'objectiu principal del qual consisteix a oferir beneficis mediambientals, econòmics o socials als seus membres, socis o a la localitat en la qual desenvolupa la seua activitat, més que generar una rendibilitat financera.

- **Directiva 2024/1711**, art. 15b, per la qual es modifiquen les Directives (UE) 2018/2001 i (UE) 2019/944 en relació amb la millora de l'estructura del mercat elèctric de la Unió:
 - Garanteix el **dret de les llars, PIMEs i administracions públiques a compartir energia renovable** dins d'una mateixa zona geogràfica, de forma **no discriminatòria**, mitjançant acords privats o entitats jurídiques com les comunitats energètiques.

Les noves disposicions legals de la Directiva d'Energies Renovables (DEE) i del paquet legislatiu Fit for 55 situen les CE (Comunitats Energètiques) com a **eixos vertebradors** del nou sistema energètic. Aquestes:

- Promouen l'acceptació social de la transició energètica a partir de la **participació comunitària local**.
- Es beneficien de **procediments administratius simplificats** i mesures d'integració energètica que els permeten oferir serveis diversos: generació compartida, eficiència energètica, mobilitat elèctrica, flexibilitat, serveis tèrmics, etc.
- Són claus en l'escala local: la regulació aposta per solucions descentralitzades basades en **edificis, districtes i comunitats**.
- Han de ser considerades en els **plans locals de calefacció i refrigeració**, incloent-hi la coordinació amb operadors i l'ús de calor i fred residual.
- Contribueixen a assolir **beneficis ambientals i socials**, especialment per combatre la pobresa energètica.
- Com a **entitats legals**, poden operar plenament en el mercat energètic, inclosos serveis tèrmics i de flexibilitat.

⁵ Reial Decret Llei 5/2023, de 28 de juny, pel qual s'adopten i prorroguen determinades mesures de resposta a les conseqüències econòmiques i socials de la guerra d'Ucraïna, de suport a la reconstrucció de l'illa de La Palma i a altres situacions de vulnerabilitat; de transposició de directives de la Unió Europea en matèria de modificacions estructurals de societats mercantils i conciliació de la vida familiar i la vida professional dels progenitors i dels cuidadors; i d'execució i compliment del dret de la Unió Europea.

En aquest context, les **administracions locals** disposen d'un marc **competencial que els permet actuar com a agents actius** en la promoció d'un model energètic més just i participatiu. Tant la legislació estatal com l'autònica reconeixen les seves capacitats per intervenir en àmbits com l'eficiència energètica, el medi ambient o els serveis públics, proporcionant-los les eines per impulsar comunitats energètiques i afavorir l'ús compartit de la xarxa elèctrica.

L'article 25.2 de la Llei 7/1985 (LRBRL)

Reconeix competències municipals en matèria de medi ambient, eficiència energètica i serveis públics bàsics.

L'Estatut d'Autonomia de Catalunya, art. 84

Atorga als ajuntaments competències pròpies en sostenibilitat, energia i habitatge.

La Llei 24/2013, en el seu article 6

Reconeix com a subjectes de les activitats destinades al subministrament d'energia les comunitats energètiques (comunitats d'energies renovables i comunitats ciutadanes d'energia), reconeixent també les autoritats locals com a membres d'aquestes comunitats.

Aquest marc legal habilita als ens locals per:

- Impulsar **projectes de comunitats energètiques** a escala local.
- Fomentar l'**autoconsum compartit i col·lectiu**.
- Actuar com a **agents democratitzadors** del sistema elèctric.
- Garantir que els col·lectius vulnerables també participin i es beneficiïn del nou model energètic mitjançant les **comunitats energètiques**.
- Promoure l'**accés universal i just a l'energia**.
- Afavorir l'ús col·lectiu de la xarxa de distribució.

6.2. Informació d'interès per a les administracions locals

Per fomentar el paper actiu de la ciutadania i dels ens locals en la transició energètica, així com el dret a participar en l'ús compartit de l'energia renovable, les administracions locals necessiten accedir a la següent informació:

Registre de comunitats energètiques al municipi:

- Relació de projectes constituïts o en constitució

Registre d'instal·lacions d'autoconsum col·lectiu al municipi:

- Relació completa d'instal·lacions d'autoconsum col·lectiu legalitzades
- Relació d'instal·lacions d'autoconsum col·lectiu pendents d'activació
- Relació d'instal·lacions d'autoconsum col·lectiu en funcionament

7. Acció climàtica

En l'actual context de transició energètica i acció climàtica, els ens locals disposen d'un **marc competencial ampli que els permet incidir sobre la xarxa de distribució elèctrica**, tot i no tenir-ne la titularitat ni la gestió directa. Aquestes competències es deriven tant de la normativa estatal com autonòmica, i es concreten en diversos àmbits d'actuació que tenen una relació directa o indirecta amb el desenvolupament, ús i fiscalització de la xarxa elèctrica.

7.1. Marc normatiu i competencial

En l'àmbit de **l'acció climàtica**, la legislació estatal (Llei 7/2021, de canvi climàtic i transició energètica) i la normativa catalana (com la Llei 16/2017, de canvi climàtic) reconeixen el paper fonamental dels ens locals com a actors clau en l'impuls d'un **model energètic més sostenible i descentralitzat**. Aquestes normes els atribueixen competències per **promoure l'eficiència energètica, fomentar les energies renovables i actuar davant dels riscos derivats del canvi climàtic**, especialment en relació amb les infraestructures essencials, com pot ser la xarxa elèctrica.

Aquestes normes atribueixen als municipis i a les entitats locals la capacitat de **promoure l'eficiència energètica als edificis municipals i als serveis públics**, fomentar la instal·lació d'energies renovables en sòl urbà i rústic, impulsar l'autoconsum compartit i liderar **estratègies d'adaptació i mitigació del canvi climàtic**. Això inclou accions com la redacció de Plans d'Acció per l'Energia Sostenible i el Clima (PAESC), la integració de criteris ambientals en la contractació pública, i la implantació de sistemes d'indicadors per fer seguiment del compliment dels objectius climàtics.

A més, aquestes polítiques tenen una incidència directa sobre les **infraestructures essencials com la xarxa de distribució elèctrica**, ja que la integració massiva de generació renovable a escala local, la mobilitat elèctrica o els sistemes de climatització eficients depenen d'una xarxa capaç d'assumir nous fluxos d'energia i de facilitar-ne la connexió. En aquest sentit, els ens locals poden **actuar com a promotors de projectes energètics** que requereixen accés a la xarxa, com les comunitats energètiques, les instal·lacions municipals d'autoconsum amb excedents o els polígons industrials amb generació compartida.

Aquest paper actiu es veu reforçat pel principi de **subsidiarietat i de governança multinivell** que inspira la legislació europea i es trasllada al marc normatiu estatal i autonòmic, on les administracions locals són cridades a **corresponsabilitzar-se en l'assoliment dels objectius climàtics**. En definitiva, es tracta de reconèixer que la transició energètica —i la resiliència davant els efectes del canvi climàtic— no pot assolir-se sense una **implicació directa dels municipis** en la gestió dels recursos i la planificació energètica local.

7.2. Informació d'interès per a les administracions locals

La informació vinculada a l'ús energètic dels edificis i als potencials d'eficiència constitueix una eina rellevant per a les administracions locals, especialment en l'àmbit de la promoció econòmica i la planificació urbanística. La disponibilitat de dades agregades per edifici o per trams de carrer permet identificar àrees prioritàries per a la rehabilitació energètica, promoure actuacions de millora del parc edificat i planificar polítiques públiques alineades amb els objectius de transició energètica. Aquest tipus d'informació pot ser útil per orientar subvencions municipals, programes d'ajuts o estratègies integrades de regeneració urbana

Cal tenir en compte que aquestes exigències en matèria d'eficiència energètica s'han enfocat principalment cap al consum elèctric, però també haurien de considerar, de manera progressiva, altres vectors energètics com el gas, per tal de garantir una transició integral i coherent del sistema energètic.

La perspectiva de les distribuïdores elèctriques

b.

La perspectiva de les distribuïdores elèctriques

Tal i com s'ha exposat en l'apartat anterior, les Administracions Locals tenen atribuïdes una sèrie de competències pròpies l'exercici de les quals requereix informació vinculada a l'exercici de l'activitat de distribució d'energia elèctrica. En aquest sentit, la metodologia de treball d'aquest apartat s'ha estructurat en diverses fases.

Primera fase

El conjunt de competències i funcions dels ens locals, analitzades al detall en l'apartat anterior, es classifiquen en dos grans categories diferenciat, d'una banda, aquelles competències que pel seu millor desenvolupament requereixen informació relativa al sector elèctrica i, d'altra banda, les que no la requereixen.

Segona fase

S'identifica la informació sectorial elèctrica que els ens locals necessiten per l'exercici de les seves competències i funcions, assignant-la a la activitat de distribució o de comercialització⁶, i a continuació es confirma on està disponible, havent identificat com a mínim tres possibilitats diferents:

- Informació relativa a la capacitat de la xarxa de distribució disponible dins de l'àmbit intern de la ED, però que no es publica ni ha estat compartida amb cap Administració o organisme públic. En aquest sentit, la Circ. 1/2024 ha posat en funcionament un procediment absolutament nou de publicitat de múltiples dades relatives a la capacitat de la xarxa, que encara està en vies de desenvolupament.
- Informació relativa a la capacitat de la xarxa de distribució que ja ha estat compartida amb alguna Administració o organisme públic, però que no està publicada.
- Informació relativa a la capacitat de la xarxa de distribució que ja està publicada. Com ja s'ha avançat, aquest és el punt que es desenvoluparà profundament durant els propers mesos i que suposarà una diferència més que significativa entre la informació actualment publicada i la que s'haurà de publicar en els propers mesos.

⁶ D'acord amb l'abast d'aquest informe, es descarta fer referència a les implicacions relatives a les activitats de generació o de transport d'energia elèctrica.

Tercera fase

Es proposen canals de comunicació per a garantir l'accés dels municipis a la informació necessària acompanyats i, si escau, propostes normatives per aconseguir-lo.

Quarta fase

Com s'ha vist, el conjunt de les competències pròpies dels municipis estan establertes en diferents textos normatius:

- Decret 306/2006, de 20 de juliol, pel qual es dona publicitat a la Llei orgànica 6/2006, de 19 de juliol, de reforma de l'Estatut d'autonomia de Catalunya (d'ara endavant, EAC).
- Decret Legislatiu 2/2003, de 28 de abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei municipal y de règim local de Catalunya (d'ara endavant, DLeg 2/2003).
- Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local (d'ara endavant, Llei 7/1985).
- Reial Decret Legislatiu 2/2004, de 5 de març, pel qual s'aprova el text refós de la Llei Reguladora de les Hisendes Locals (d'ara endavant, RDLeg 2/2004).

Com a complement a l'apartat dedicat a l'anàlisi dels àmbits d'interès municipal de l'activitat de distribució d'energia elèctrica, a l'**Annex 1** es llisten les competències pròpies dels ens municipals, identificant aquelles que requereixen informació sectorial elèctrica i que, bàsicament s'han resumit en tres categories:

1. Informació relativa a la **xarxa de distribució** d'energia elèctrica, per exemple: estat de la xarxa; denegació de sol·licituds d'accés i connexió per manca de capacitat; previsió d'inversions futures; grau de compliment de les inversions projectades en anys anteriors; etc.
2. Informació relativa als **consumidors** d'energia elèctrica, bàsicament des de la perspectiva social, per exemple: consumidors elèctrics amb risc de pobresa energètica; tramitació de bo social; etc.
3. Informació d'**interès tributari**, per exemple: quan a les taxes per ocupació del domini públic local, import exacte de la facturació de peatges o instal·lacions de distribució elèctrica ubicades en l'espai públic a efectes de delimitar el fet imposable.

A continuació s'anirà identificat de forma individualitzada la informació del sector elèctric que resulta d'especial interès pels ens municipals, d'acord amb la metodologia exposada.

Prèviament cal destacar la majoria de les dades que els ens municipals necessiten ja ha estat subministrada per les empreses distribuïdores i comercialitzadores d'energia elèctrica a altres administracions i organismes públics.

D'una banda, l'interès en la informació de caràcter sectorial està directament relacionat amb competències pròpies dels ens municipals. En aquest cas, la informació relativa a la xarxa de distribució d'energia elèctrica considerada rellevant pels ens municipals en el desenvolupament de les seves competències, que ja ha estat remesa per les ED a altres Administracions o organismes autònoms.

En base al **principi de lleialtat institucional**, la informació que disposen altres administracions en aquesta matèria es pot demanar directament a la Administració o organisme autònom que estigui en possessió d'aquesta informació. En aquest sentit, existeixen dues normes bàsiques que cal prendre en consideració.

D'una banda, la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de Règim Jurídic del Sector Públic (d'ara endavant Llei 40/2015), estableix que totes les Administracions Públiques i organismes públics han d'actuar **respectant el principi de lleialtat institucional** (art. 3.1.e i 140.1.a Llei 40/2015).

A més a més, cal destacar la referència que la Llei 40/2015 fa a les relacions de l'Administració Local amb la resta d'Administracions Públiques:

Art. 140.2 Llei 40/2015

"En allò que no preveu el present títol, les relacions entre l'Administració General de l'Estat o les administracions de les comunitats autònomes amb les entitats que integren l'Administració local es regeixen per la legislació bàsica en matèria de règim local."

De l'altra banda, la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local (d'ara endavant Llei 7/1985), que també fa referència expressa al principi de lleialtat institucional. Per la seva rellevància a efectes d'aquest informe, a continuació es reproduïx el precepte de la Llei 7/1985 que regula aquesta qüestió:

Article 55 Llei 7/1985

*"Per a l'efectivitat de la coordinació i l'eficàcia administratives, l'Administració General de l'Estat, així com les administracions autonòmica i local, d'acord amb el **principi de lleialtat institucional**, en les seves relacions recíproques han de:*

- a) Respectar l'exercici legítim per les altres administracions de les seves competències i les conseqüències que en derivin per a les pròpies.*
- b) Ponderar, en l'actuació de les competències pròpies, la totalitat dels interessos públics implicats i, en concret, aquells la gestió dels quals està encomanada a altres administracions.*
- c) Valorar l'impacte que les seves actuacions, en matèria pressupostària i financera, puguin provocar a la resta d'administracions públiques.*
- d) Facilitar a les altres administracions la informació sobre la pròpia gestió que sigui rellevant per al desenvolupament adequat per aquestes de les seves tasques.***
- e) Prestar, en l'àmbit propi, la cooperació i assistència actives que les altres administracions puguin requerir per al compliment eficaç de les seves tasques."***

Aquesta qüestió obre les portes a vies alternatives per obtenir la informació que els municipals necessiten i de la que ja disposen altres Administracions o organismes públics.

Per un costat, es poden proposar modificacions legislatives per a garantir l'accés. Però, per l'altre costat, també es poden impulsar convenis d'intercanvi d'informació entre els ens locals i les administracions o organismes públics corresponents. En qualsevol cas, es tractar de garantir que ens municipals aconseguixin l'accés que necessiten a la informació relativa a la xarxa de distribució d'energia elèctrica d'una manera àgil i ràpida i amb uns costos mínims.

Així la via del conveni entre administracions podria facilitar una accés ràpid, tot i no donar-nos les garanties que sempre es pugui produir l'accés a aquestes dades, sense recomanable fixar criteris perquè la informació que s'envia a CCAA i CNMC fos remesa als municipis on operen les diferents empreses.

Tornarem sobre aquesta qüestió en l'apartat dedicat a les millores normatives i instrumentals.

Per últim, molt breument, cal destacar que actualment ens trobem en l'inici d'un nou període regulatori, relatiu a les retribucions corresponents als anys 2026 a 2031. La CNMC està elaborant una nova circular reguladora de la metodologia de retribució de l'activitat de distribució d'energia elèctrica que, a més a més, pot implicar modificacions en la informació requerida a les ED pel càlcul de la seva retribució. En aquest informe, es parteix del model actual, sense perjudici de les possibles modificacions que es puguin arribar a implementar quan a la metodologia retributiva i tenint en compte, a més a més, que el calendari a curt termini de la CNMC probablement contemplarà algunes modificacions dels requeriments d'informació regulatòria.

8. La informació relativa a l'estat de la xarxa de distribució d'energia elèctrica

Com s'ha vist, la informació relativa a la xarxa de distribució resulta rellevant per l'exercici de múltiples competències pròpies dels ens locals, en concret: la planificació urbanística; l'ordenació de la via pública; la protecció civil i emergències, la taxa per ús del domini públic local, la defensa del consumidor, l'ús de la xarxa i justícia social.

8.1. El disseny/ubicació física de la xarxa de distribució d'energia elèctrica

Les ED estan obligades a remetre a la CNMC cada any un inventari detallat de totes les seves instal·lacions de distribució, d'acord amb el previst a la Cir. CNMC 8/2021⁷. Aquesta informació, que s'envia agrupada pel que es coneix com a famílies d'instal·lacions, conté múltiples referències a les característiques tècniques de les instal·lacions elèctriques, i a vegades fins i tot s'especifica el municipi on estan ubicades.

En concret, la informació requerida s'envia a la CNMC seguint el següent esquema⁸:

1. Formularis B1 i B1.1 - Línies de distribució (Trams), amb el detall específic de la topologia de la xarxa real.

En aquest cas no s'informa directament el municipi on estan ubicades les línies, sinó les coordenades UTM d'inici i final de cada segment de línia.

2. Formularis B2, B2.1 i B2.2 - Centres de Transformació, amb el detall específic de les màquines en CTs i ce-les en CTs.

En aquest cas s'especifica el municipi on estan ubicats els CTs, mitjançant el codi INE del municipi.

3. Formularis B3 i B3.1, B3.2 i B3.3 - Subestacions, amb el detall específic dels parcs, les posicions i les màquines en subestació.

⁷ Actualment aquesta obligació està prevista a la "Circular informativa 8/2021, de 1 de diciembre, de la Comisión Nacional de los Mercados y la Competencia, de petición de información a las empresas distribuidoras de energía eléctrica para la supervisión y cálculo de la retribución de la actividad". Prèviament havia estat recollida al "Real Decreto 1048/2013, de 27 de diciembre, por el que se establece la metodología para el cálculo de la retribución de la actividad de distribución de energía eléctrica" i la informació s'enviava a la CNMC i al MITERD.

⁸La Circ. 8/2021 i, en concret, el contingut d'aquests formularis, es pot consultar a la pàgina web del BOE. <https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2021-2103>

En aquest cas s'informa el municipi i les coordenades UTM.

4. Formulari 4 – Posicions.

Aquests elements es vinculen amb el nus de la subestació.

5. Formulari 5 – Màquines.

Aquests elements es vinculen amb el nus de la subestació.

6. Formulari B6 – Elements de millora de la fiabilitat.

En aquest cas s'especifica el municipi on estan ubicats els CTs, mitjançant el codi INE del municipi.

7. Formulari B7: nusos topològics.

En aquest cas s'informa el municipi i les coordenades UTM.

8. Formulari B8: altres actius.

Per la seva banda, els corresponents departaments de les Comunitats Autònomes també disposarien d'aquesta informació, sempre limitada a l'àmbit de la Comunitat Autònoma.

En qualsevol cas, el grau de fiabilitat de la informació recollida a la Circ. 8/2021 és molt elevat, donat que: és una informació absolutament rellevant pel càlcul de la retribució de l'activitat de distribució d'energia elèctrica, que s'actualitza anualment; un numero molt rellevant d'empreses distribuïdores estan subjectes a auditoria regulatòria; la CNMC fa inspeccions periòdiques per verificar les dades declarades.

D'acord amb tot l'anterior, es pot concloure que la informació relativa al inventari de les ED ja està degudament estructurada i ha estat compartida amb una Administració o organisme públic. En conseqüència, només quedaria pendent per definir la via d'accés que permetria als ens municipals obtenir-la.

8.2. El manteniment de la xarxa de distribució d'energia elèctrica

Atenent a les competències descrites en els apartats anteriors, les administracions locals poden tenir interès a accedir a la informació relativa al manteniment de la xarxa de distribució elèctrica, especialment pel que fa a l'estat de les instal·lacions ubicades en el seu terme municipal. Tanmateix, cal tenir en compte que en l'exercici de les competències dels ens locals aquests poden necessitar confirmar l'adequat estat de manteniment

de les instal·lacions de distribució ubicades en el seu àmbit territorial donat l'impacte que pot arribar a tenir el mal estat d'aquestes instal·lacions. En aquest sentit, la supervisió del seu estat ja es realitza mitjançant les inspeccions inicials i periòdiques que les empreses distribuïdores estan obligades a passar, i que són efectuades pels Organismes de Control Autoritzats (OCA) i remeses al Registre d'Instal·lacions Tècniques de Seguretat Industrial de Catalunya (RITSIC).

8.3. Qualitat del servei i gestió de les possibles incidències

D'acord amb la legislació vigent, els consumidors d'energia elèctrica tenen dret a rebre el servei amb els nivells de seguretat, regularitat i qualitat que es determinin reglamentàriament (art. 44.1.h Llei 24/2013). Per garantir aquest dret, per llei s'imposa a les ED l'obligació de prestar el servei de distribució d'energia elèctrica amb els nivells de qualitat que es determinin reglamentàriament pel Govern, prèvia audiència amb les Comunitats Autònomes i les Ciutats de Ceuta i Melilla (art. 40.1.a Ley 24/2013).

Per la seva banda, el Reial Decret 1955/2000, d'1 de desembre, pel qual es regulen les activitats de transport, distribució, comercialització, subministrament i procediments d'autorització d'instal·lacions d'energia elèctrica (d'ara endavant RD 1955/2000), estableix que, donat que no es possible garantir el 100 per 100 en la continuïtat i qualitat de la prestació del servei de subministrament elèctric, es defineixen uns paràmetres representatius dels nivells de qualitat que serveixen per l'establiment dels incentius i penalitzacions aplicables a les companyies elèctriques.

En concret, l'article 99 RD 1955/2000 estableix el concepte, el contingut i l'extensió de la qualitat del servei de subministrament elèctric:

- Continuïtat del subministrament: relativa al número i duració de les interrupcions del subministrament.
- Qualitat del producte: relativa a les característiques de l'onda d'extensió.
- Qualitat d'atenció i relació amb el client.

Respecte de la classificació de l'extensió del servei quan a la seva extensió, es diferencia entre:

- Qualitat individual: de naturalesa contractual, relativa a cada consumidor.

- Qualitat zonal: relativa a una determinada zona geogràfica, atesa per un únic distribuïdor.

A aquests efectes, s'estableix la següent classificació de zones:

- Zona urbana: conjunt de municipis d'una província amb més de 20.000 subministraments, incloent-hi capitals de província, encara que no arribin a la xifra anterior.
- Zona semiurbana: conjunt de municipis d'una província amb un nombre de subministraments comprès entre 2.000 i 20.000, excloent capitals de província
- Zona rural, diferenciant conjunt de municipis d'una província amb un nombre de subministraments comprès entre 200 i 2.000 i la zona rural dispersa, conjunt de municipis d'una província amb menys de 200 subministraments, així com els subministraments ubicats fora dels nuclis de població que no siguin polígons industrials o residencials.

A efectes de supervisar el grau de compliment de la qualitat de servei, l'art. 108 RD 1955/2000 estableix que les empreses distribuïdores **hauran d'elaborar anualment informació detallada dels valors dels índexs de qualitat** per l'àmbit de les distintes zones de cada província on exerceixen la seva activitat

Per a desenvolupar els requeriments d'informació del RD 1955/2000 es va implementar l'Ordre ECO/797/2002, de 22 de març, pel qual s'aprova el procediment de mesura i control de la continuïtat del subministrament elèctric.

D'altra banda, cal destacar que a Catalunya també aplica la Llei 18/2008, del 23 de desembre, de garantia i qualitat del subministrament elèctric⁹ (d'ara endavant, Llei 18/2008). En concret, els articles 4 i següents estableixen els drets i obligacions dels consumidors i usuaris i de les empreses; les condicions per a la garantia i el restabliment del subministrament elèctric; el pla d'actuació davant incidències; la comunicació d'incidències en el subministrament; i les incidències en el subministrament causades per terceres persones.

La Llei 18/2008 també estableix que les empreses distribuïdores d'energia elèctrica són les responsables de garantir la continuïtat i la qualitat del subministrament, en els termes establerts pel contracte, per aquesta llei i per la normativa bàsica de l'Estat. Es considera oportú reproduir el següent apartat del Preàmbul d'aquesta llei:

Preàmbul Llei 18/2008

"El capítol II estableix els drets i les obligacions dels consumidors i els usuaris i de les empreses elèctriques i defineix les condicions per a garantir i restablir el subministrament elèctric. En aquest sentit, cal destacar que es regula el temps màxim de restabliment del subministrament elèctric en els casos d'avaries i que s'estableix que el temps màxim per

⁹ Aquesta llei es va aprovar d'acord amb dos preceptes de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya. D'una banda, l'art. 133 EAC que atribueix a la Generalitat competència compartida en matèria d'energia. D'altra banda, l'art. 123 EAC que atribueix a la Generalitat competència

a atendre les incidències pròpies de la xarxa i fer les actuacions necessàries per a restablir el noranta per cent dels subministraments interromputs en cada incidència ha d'ésser de dues hores en els municipis de més de vint mil subministraments, de quatre hores en els municipis d'entre dos mil i vint mil subministraments i de sis hores en els municipis de fins a dos mil subministraments. També s'hi estableix que s'ha de restablir el subministrament en menys de dues hores a tots els hospitals de la xarxa hospitalària d'utilització pública de Catalunya (XHUP). Així mateix, s'estableix l'obligació de disposar d'una subestació mòbil d'auxili d'una potència nominal d'almenys 30 megavoltampers (MVA) preparada per a ésser connectada a la xarxa elèctrica en situacions de contingència, a banda d'altres equips d'emergència i grups electrògens. Aquestes obligacions tenen l'objectiu de garantir millor el subministrament elèctric."

Entre els diversos preceptes relatius a la qualitat del subministrament, cal fer referència a l'article 5.3.f Llei 18/2008:

Art. 5.3.f Llei 18/2008

"3. Les empreses distribuïdores titulars d'instal·lacions de distribució d'energia elèctrica situades a Catalunya tenen els drets i les obligacions següents:

f) Disposar dels equips necessaris perquè les dades relatives al nombre d'interrupcions del subministrament elèctric i la durada d'aquestes interrupcions quedin degudament enregistrades i puguin ésser comprovades per l'òrgan competent en matèria d'energia, d'acord amb el procediment de mesura i control de la continuïtat del subministrament elèctric establert reglamentàriament i amb el que disposa la resta de la normativa aplicable. Les dades relatives al nombre d'interrupcions del subministrament elèctric han de poder ésser consultades per les persones interessades."

En resum, **la normativa reguladora de la qualitat del servei de subministrament elèctric estableix una sèrie de límits quan als talls de subministrament**, tant en relació amb el número de talls anuals com a la seva durada. **En cas de que aquests límits siguin excedits**, s'estableixen una sèrie **d'implícacions econòmiques**; d'una banda, es reconeix als consumidors el dret a percebre una indemnització econòmica; d'altra banda, a partir de l'índex de qualitat de cada empresa distribuïdora s'aplica un incentiu o penalització sobre la seva retribució.

La Circ. 8/2001 també preveu que **les empreses comuniquin anualment a la CNMC** els seus paràmetres de qualitat del subministrament, mitjançant els següents formularis:

→ **Formulari D1:** continuïtat del subministrament.

→ **Formulari D2:** qualitat comercial.

Per a garantir que els ens municipals puguin accedir a aquesta informació, es formulen les següents propostes:

Primer

Consultar els Formularis D1 i D2 de la Circ. 8/2021, on les empreses distribuïdores informen amb detall del següent:

- **Formulari D1:** interrupcions programades i imprevistes, relacionades amb transport, distribució i generació, especificant si han sigut responsabilitat de tercers, per força major o pròpies. Les dades es classifiquen per municipi i província.
- **Formulari D2:** es llisten les sol·licituds d'accés i connexió rebudes, els terminis de resposta, les ateses dins de termini i fora de termini, i les no ateses.

Cal destacar que cada any aquestes dades són objecte d'una auditoria externa.

Segon

Accedir a la informació auditada que les empreses distribuïdores han enviat directament al Ministeri en compliment del disposat a l'art. 108.2 RD 1955/2000. Aquest enviament s'ha de fer abans del 30 de juny de cada any.

Tercer

Accedir a la informació auditada que les empreses distribuïdores han enviat directament a l'òrgan competent de la Generalitat en compliment del disposat a l'art. 108.2 RD 1955/2000.

8.4. Possibles vies d'accés a la informació relativa a la xarxa de distribució d'energia elèctrica

Com ha quedat degudament acreditat, **les empreses distribuïdores d'energia elèctrica ja faciliten informació molt detallada relativa a la seva xarxa de distribució a la CNMC i a altres administracions o organismes públics.** En tot cas, els enviaments fets a la CNMC, amb l'objectiu de calcular la seva

retribució tenen molt de detall i s'actualitzen anualment, amb la qual cosa la informació es pot considerar molt fiable.

Per **accedir** a aquesta informació, **els ens municipals podrien fer servir diverses opcions:**

- Subscriure un conveni d'intercanvi d'informació amb la CNMC en virtut del qual la CNMC compartís el contingut dels enviaments anuals dels fitxers de la Circ. 8/2021 que resultin d'interès als ens municipals.
- Subscriure un conveni d'intercanvi d'informació amb el MITERD, en virtut del qual el MITERD compartís el contingut dels enviaments periòdics fets per les empreses distribuïdores que fossin d'interès pels ens municipals, com ara la informació relativa a la qualitat del servei de subministrament elèctric.
- Introduir una norma que obligués a les empreses distribuïdores a remetre els fitxers de la Circ. 8/2021 que resultin d'interès als ens municipals.

Per últim, assenyalar que periòdicament la CNMC inspecciona les dades remeses per les ED. Així doncs, les ED podrien subscriure també un conveni amb la CNMC per mantenir-les informades dels resultats de les inspeccions.

9. La capacitat d'accés a la xarxa de distribució

La capacitat de connexió a la xarxa de distribució d'energia elèctrica condiciona l'exercici i desenvolupament de pràcticament qualsevol activitat econòmica i el grau de compliment dels objectius de canvi climàtic i transició energètica, així com la participació dels consumidors en aquest procés.

És a dir, **concretar la capacitat de la xarxa de distribució** esdevé fonamental **per a desenvolupar la competència** relativa a la planificació urbanística, la protecció civil i emergències i altres àmbits d'interès local en què poden intervenir o participar els ens municipals. A més a més, cal tenir en compte que d'acord amb la Llei 7/2021, els ens municipals han de contribuir activament al compliment dels objectius relacionats amb el canvi climàtic i transició energètica.

Quan s'analitza la capacitat de connexió, s'ha de plantejar des de una doble perspectiva, la de les instal·lacions de producció d'energia elèctrica i la de les instal·lacions de demanda d'energia elèctrica, ambdues amb la seva prò-

pia metodologia i condicions d'accés i connexió a les xarxes de transport i distribució:

- Circular 1/2021, de 20 de gener, de la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència, per la qual s'estableix la metodologia i condicions de l'accés i de la connexió a les xarxes de transport i distribució de les instal·lacions de producció d'energia elèctrica (d'ara endavant Circ. 1/2021).
- Circular 1/2024, de 27 de setembre, de la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència, per la qual s'estableix la metodologia i condicions de l'accés i de la connexió a les xarxes de transport i distribució de les instal·lacions de demanda d'energia elèctrica (d'ara endavant Circ. 1/2024).

Donat que l'objecte d'aquest informe es refereix a com poden aconseguir els ens locals la informació relativa a la capacitat disponible de la xarxa de distribució d'energia elèctrica pels productors i els sol·licitants, a continuació ens centrarem en aquesta qüestió, sense fer més referències a les restants fases dels respectius procediments d'accés i connexió.

Prèviament s'ha de posar de manifest que, sense cap dubte, l'aprovació de la Circ. 1/2024 ha suposat una fita més que rellevant en la regulació dels deures de les ED relatius a la publicació de la capacitat disponible de la xarxa de distribució per a les instal·lacions de producció d'energia elèctrica i per a les instal·lacions de demanda d'energia elèctrica.

9.1. Publicació de la capacitat disponible per a les instal·lacions de producció d'energia elèctrica

Quan a la capacitat disponible a la xarxa de distribució d'energia elèctrica **per a les instal·lacions de producció**, els gestors de les xarxes de distribució hauran de mantenir un registre en relació a les subestacions que operin, en cada una de les barres de tensió superior a 1 kV, i publicar a la seva pàgina web **la següent informació** d'aquestes barres, **que hauran d'actualitzar com a mínim un cop al mes** (art. 12 Circ. 1/2021)¹⁰:

- a. Denominació.
- b. Georeferenciació.
- c. Nivell de tensió.
- d. Capacitat d'accés disponible, desagregada per posició de connexió.

¹⁰ L'incompliment d'aquestes obligacions d'informació podrà ser sancionant (Títol X Llei 24/2013).

Adicionalment, s'especificarà la capacitat d'accés disponible per a instal·lacions d'emmagatzematge stand-alone, és a dir, aquelles no associades a cap tecnologia de generació d'energia elèctrica.

- e. Aquesta capacitat s'ha de publicar en el termini màxim establert a la resolució de la CNMC que fixi les condicions per fer els càlculs d'aquesta capacitat d'accés.

Aquesta capacitat s'ha de publicar en el termini màxim establert a la resolució de la CNMC que fixi les condicions per fer els càlculs d'aquesta capacitat d'accés.

- f. Capacitat d'accés ocupada, desagregada per posició de connexió. S'inclourà de forma específica aquella capacitat d'accés no disponible per pertànyer als processos d'assignació extraordinaris inclosos a la disposició addicional vint-i-dosena de la Llei 24/2013, de 26 de desembre, del sector elèctric, i al capítol V del Reial decret 1183/2020, de 29 de desembre, d'accés i connexió a les determinats nusos de la xarxa de transport per a integració de renovables.
- g. Capacitat d'accés corresponent a les sol·licituds de permisos d'accés i de connexió admeses i encara no resoltes, desagregada per tecnologia i posició de connexió.

Quan a **la via per accedir a tota aquesta informació per part dels ens municipals**, o de qualsevol altre interessat, s'ha de fer mitjançant la coneguda com **"plataforma del sol·licitant"** En aquest cas, la informació requerida s'haurà de complementar indicant la xarxa de distribució específica on està ubicada la subestació i la barra referida (art. 12.3 Circ. 1/2021).

La plataforma del sol·licitant hauria d'estar plenament operativa en els propers mesos. En aquesta línia, recentment s'ha publicat la *"Resolució de 30 d'abril de 2025, de la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència, per la qual s'estableixen els formats per a la publicació de les capacitats d'accés per a instal·lacions de demanda i de generació d'energia elèctrica per part dels gestors de la xarxa de distribució."* (d'ara endavant, Resolució CNMC capacitats d'accés). S'estableix específicament que la informació a publicar haurà d'estar desagregada per municipi.

9.2. Publicació de la capacitat disponible per a les instal·lacions de demanda d'energia elèctrica

Quan a la capacitat disponible a la xarxa de distribució d'energia elèctrica per a les instal·lacions de demanda, els gestors de les xarxes de distribució hauran de mantenir un registre en relació amb les subestacions que operin¹¹, a cadascuna de les seves barres de tensió superior a 1 kV, i publicar a la seva pàgina web la següent informació d'aquestes barres, que hauran d'actualitzar com a mínim un cop al mes: (art. 16.1 Circ. 1/2024)¹²:

- a. Denominació.
- b. Georeferenciació.
- c. Província.
- d. Nivell de tensió.
- e. Capacitat total d'accés ferm de demanda al nus esmentat.
- f. Capacitat d'accés de demanda ocupada, tenint en compte la capacitat connectada, amb permisos en vigor i amb estudi de capacitat favorable.
- g. Capacitat d'accés de demanda de sol·licituds admeses a tràmit i pendents d'avaluació de capacitat.
- h. Capacitat disponible en aquest nus.
- i. Capacitat d'emmagatzematge corresponent a la potència màxima que pot ser absorbida de la xarxa al punt de connexió aplicant un perfil específic per a aquestes instal·lacions.
- j. Aquesta informació s'haurà d'actualitzar almenys una vegada cada mes.

Quan es tracti de subestacions de tensió superior a 66kV, les capacitats especificades als apartats e, f, g, h i i hauran de desagregar-se per posició de connexió indicant, si el tingués, el seu us. Aquesta informació també s'haurà d'actualitzar un cop al mes.

Els llindars de tensió i la informació a facilitar podran ser modificats per resolució de la CNMC, previ tràmit d'audiència (art. 16.4 Cir. 1/2024).

En la mateixa línia que s'ha assenyalat a l'apartat anterior, cal destacar que el detall de com publicar les capacitats s'ha concretat a la Resolució CNMC capacitats d'accés, especificant que la informació a publicar haurà d'estar desagregada per municipi.

¹¹ D'acord amb el disposat a l'art. 33.9 Llei 24/2013 i a l'art. 5.4 RD 1183/2020.

¹² Cal tenir en compte que la Circ. 1/2024 ha introduït per primera vegada el concepte de capacitat flexible, que és aquella en què els requisits corresponents a la potencia ferma o ordinària no es compleixen totalment, perquè no es garanteix el subministrament en totes les hores de l'any, atès que no es compleix algun criteri específic com a resultat de l'anàlisi de la capacitat segons el que estableix aquesta circular. No obstant, la capacitat flexible no entrarà en vigor fins que no es desenvolupin tots els requeriments tècnics necessaris.

9.3. Xarxa de distribució d'energia elèctrica a considerar per a mesurar la capacitat disponible

A efectes de quantificar la capacitat disponible per a valorar les sol·licituds d'accés i connexió, la normativa aplicable especifica que la xarxa de distribució d'energia elèctrica a considerar **no ha de ser només la capacitat existent sinó també, a més a més, la inclosa en els Plans d'inversió aprovats per l'Administració General de l'Estat.**

D'una banda, al definir el concepte de "**dret de connexió a un punt de la xarxa**" s'estableix específicament que el dret d'un subjecte d'acoplar-se elèctricament a un punt de la xarxa de distribució pot referir-se (1) a la xarxa existent o (2) a la xarxa inclosa en els plans d'inversió aprovats per l'Administració General de l'Estat (art. 33.1.b Ley 24/2013)¹³.

D'altra banda, quan s'estableixen els criteris per a la concessió de permisos d'accés i connexió, s'especifica que per a resoldre'ls la xarxa que s'ha de prendre en consideració no és només la xarxa ja existent, sinó també la xarxa inclosa en els plans d'inversió aprovats per l'Administració General de l'Estat (art. 33.2 Ley 24/2013).

9.4. Denegacions d'accés i connexió per manca de capacitat

Òbviament, l'interès dels ens municipals per conèixer la capacitat disponible de la xarxa de distribució va més enllà de simplement aconseguir aquesta dada. D'una banda, confirmar la capacitat de connexió disponible serveix per coordinar-la, amb caràcter previ, amb la planificació i exercici de les seves competències i funcions, com ara la planificació urbanística o la prestació eficient de serveis públics essencials.

Però, d'altra banda, també resulta fonamental poder corroborar si s'han denegat sol·licituds d'accés i connexió per manca de capacitat disponible de la xarxa. En aquest cas, **els ens municipals han de poder avaluar l'impacte que aquesta manca de capacitat té en l'exercici de les seves competències a les que ja ens hem referit.**

¹³ Aquesta regla també s'estableix respecte de la xarxa de transport d'energia elèctrica.

En aquest punt, de nou cal destacar una novetat d'especial rellevància introduïda per la Circ. 1/2024. **En concret, s'ha imposat a les ED l'obligació d'informar anualment a la CNMC de les sol·licituds d'accés i connexió que han estat denegades.** Aquesta informació, a més a més, **s'haurà de publicar a la pàgina web de cada ED.**

Art. 15.6 Circ. 1/2024. Gestió dels expedients d'atorgament dels permisos d'accés i de connexió de les instal·lacions de demanda.

"Abans del 31 de gener de cada any, els gestors de la xarxa de transport i de distribució remetran a la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència la relació de sol·licituds d'accés i connexió denegades l'any anterior per subestació elèctrica, agregades per tipologia de sol·licitud (consumidor industrial, punts de recàrrega, instal·lació d'emmagatzematge, ports i altres que s'estableixin per resolució). Aquesta informació es publicarà a la plataforma web de l'article 13 i es comunicarà a les comunitats autònomes i al Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic."

No hi ha cap dubte de que aquesta mesura aportarà transparència a l'hora de identificar quins són els punts de la xarxa de distribució d'energia elèctrica que necessiten reforçar la seva capacitat. No obstant això, ara mateix no hi ha cap norma que reguli quines haurien de ser les conseqüències de possibles denegacions significatives d'accés a la xarxa de distribució, com ara denegacions reiterades respecte d'un punt d'accés o denegacions significatives que bloquegen determinats desenvolupaments.

Tot i així, en aquest sentit, cal dir que actualment la CNMC està treballant en la nova metodologia de retribució de l'activitat de distribució, l'aprovació de la qual s'espera per finals de l'any 2025, previ tràmit d'audiència pública. Durant la fase de tràmit d'audiència s'hauria de verificar si s'ha incorporat alguna referència a com garantir l'increment de capacitat disponible en aquells punts que acumulen denegacions significatives de sol·licituds d'accés i connexió per manca de capacitat.

En tot cas, un cop identificats els punts de la xarxa de distribució on s'han denegat sol·licituds d'accés i connexió, semblaria raonable demanar que aquesta dada es prengui en consideració a l'hora de planificar les inversions futures en la xarxa de distribució d'energia elèctrica, en línia del que es va establir al "Reial decret llei 6/2022, de 29 de març, pel qual s'adopten mesures urgents en el marc del Pla Nacional de resposta a les conseqüències econòmiques i socials de la guerra a Ucraïna." (d'ara endavant, RD llei 6/2022).

En concret, el RD llei 6/2022 va establir, pel trienni 2023 a 2025, l'obligació de les ED d'incloure en els seus Plans d'Inversió anuals actuacions que

incrementessin la capacitat d'accés de nova regeneració renovable i autoconsum.

Disposició addicional quarta. Obligació dels distribuïdors d'incloure en els seus plans d'inversió anuals actuacions que incrementin la capacitat per a accés de nova generació renovable i autoconsum.

1. Amb caràcter excepcional, durant el trienni 2023 a 2025, les empreses distribuïdores d'energia elèctrica han d'incloure en els seus plans d'inversió que, de conformitat amb el que preveu l'article 40.1 de la Llei 24/2013, de 26 de desembre, del sector elèctric, tenen el deure de presentar, actuacions encaminades a incrementar la capacitat de la xarxa de distribució de la seva titularitat per permetre l'evacuació d'energia procedent d'instal·lacions de generació d'electricitat que utilitzin fonts d'energia primària renovables i d'instal·lacions d'autoconsum.

Aquestes actuacions han d'estar degudament identificades en els plans d'inversió presentats.

2. Les actuacions anteriors han de suposar un mínim del 10 per cent del volum d'inversió amb dret a retribució amb càrrec al sistema corresponent al pla d'inversió anual presentat per l'empresa distribuïdora i s'han de destinar prioritàriament a les zones en què s'hagi posat de manifest la falta de capacitat d'accés per a evacuació de generació renovable i d'autoconsum de manera recurrent. El pla d'inversions proposat ha d'incorporar una estimació de l'increment de la capacitat d'accés per a evacuació de generació previst com a conseqüència de les inversions que conté el pla.

3. Excepcionalment el 2022, el termini de presentació dels plans d'inversió que preveu l'article 40.1 de la Llei 24/2013, de 26 de desembre, s'estén fins al 30 de juny.

Per últim, destacar que, sense cap dubte, en l'exercici de les seves competències **els ens municipals requereixen accedir a la informació relativa a quantes sol·licituds d'accés i connexió** a la xarxa de distribució d'energia elèctrica ubicada dins del seu terme municipal **han estat denegades per manca de capacitat** i conèixer quines són les mesures que s'estan valorant per part de les ED **per superar aquesta situació**.

9.5. Possibles vies d'accés a la informació relativa a la capacitat de la xarxa de distribució

Com ja s'ha exposat, en aplicació d'allò disposat a les Circ. CNMC 1/2021 i 1/2024, **a començaments de l'any 2026 està previst que es posi en funcionament la plataforma del sol·licitant, d'accés públic**, on es publicarà tota la informació a la que ens hem referit en els apartats anteriors.

10. La planificació de la xarxa de distribució: els plans d'inversió

La planificació elèctrica permet preveure les necessitats del sistema elèctric per a poder garantir que aquest pugui cobrir les necessitats del subministrament d'energia elèctrica a llarg termini. En aquest sentit, tant el transport com la distribució d'energia elèctrica estan sotmeses a la planificació, tot i que amb una diferència més que rellevant.

D'una banda, la planificació de la xarxa de transport d'energia elèctrica és l'única que queda subjecte a planificació vinculant (art. 4 Llei 24/2013). D'altra banda, la planificació de la xarxa de distribució d'energia elèctrica la dissenyen lliurement les empreses distribuïdores d'energia elèctrica i després la sotmeten a l'aprovació de l'organisme competent de la seva Comunitat Autònoma i del MITERD, tal i com s'exposarà a continuació.

En aquest sentit, **les ED estan obligades a elaborar cada any els seus Plans d'Inversió anuals i plurianuals**, en els quals figuraran com a mínim les dades dels projectes, les seves principals característiques tècniques, pressupost i calendari d'actuació (art. 40.1.h Llei 24/2013), d'acord amb el disposat a la Llei 24/2013 i al "Reial Decret 1048/2013, de 27 de desembre, pel qual s'estableix la metodologia per al càlcul de la retribució de l'activitat de distribució d'energia elèctrica" (d'ara endavant, RD 1048/2013).

Un dels **objectius principals dels Plans d'Inversió** elaborats per les ED és establir uns límits a la inversió retribuïble a càrrec del sistema elèctric. En

aquest sentit, es fixen dos tipus de límits: 1) Límits sectorials, relatius al volum total d'inversió que el conjunt de les ED poden assolir cada any la retribució del qual es fa amb càrrec al sistema; 2) Límits individuals per cada ED, que fixen el límit màxim d'inversió total que cada ED individualment considerada pot realitzar anualment.

A continuació s'exposarà el **procediment d'elaboració, aprovació i seguiment dels Plans d'Inversió de les ED**.

10.1. Elaboració, presentació i aprovació dels plans d'inversió anuals i plurianuals

10.1.1. Normativa estatal relativa als Plans d'Inversió de les ED

Les ED estan obligades a elaborar **cada any els seus Plans d'Inversió anuals i plurianuals**, en els quals figuraran com a mínim les dades dels projectes, les seves principals característiques tècniques, pressupost i calendari d'actuació (art. 40.1.h llei 24/2013).

Els Plans d'Inversió tindran format electrònic, d'acord amb allò previst a la "Resolució de 27 d'abril de 2017, de la Secretaria d'Estat d'Energia, per la qual s'estableix el contingut i el format per a la presentació dels plans d'inversió anual i plurianual per part de les empreses propietàries d'instal·lacions de distribució d'energia elèctrica." (d'ara endavant, Resolució format Plans d'Inversió)¹⁴.

Necessàriament els Plans han d'incloure:

- Estimació del volum total d'inversió anual per Comunitat Autònoma.
- Resum dels objectius bàsics que es pretén cobrir amb cada projecte.
- Desglossament de les inversions previstes i descripció dels projectes.

Quan el calendari de presentació, és el següent (art. 16 RD 1048/2013):

- **Abans de l'1 de març** de cada any les ED hauran de presentar a les Comunitats Autònomes i Ciutats de Ceuta i Melilla el contingut dels seus Plans d'Inversió de l'any següent, i dels dos anys posteriors, amb totes les inversions previstes en el seu territori, l'autorització de les quals sigui de la seva competència.

¹⁴ Aquesta resolució es pot consultar a la pàgina web del BOE: <https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2017-4667>

- **Abans de l'1 de maig** de cada any les Comunitats Autònomes i Ciutats de Ceuta i Melilla hauran d'emetre el seu informe relatiu al Pla d'Inversions presentat, favorable o desfavorable. L'informe favorable emès per les Comunitats Autònomes i Ciutats de Ceuta i Melilla és un requisit indispensable per l'aprovació final dels Plans d'Inversió per la Secretaria d'Estat d'Energia.
- **Abans del 15 de juliol** de cada any la CNMC remetrà a la Secretaria d'Estat d'Energia un informe amb l'anàlisi pel conjunt del sector i per cadascuna de les ED dels Plans d'Inversió presentats.

En aquest informe CNMC especificarà, respecte de cada ED (1) una proposta del volum total d'inversió amb dret a retribució a càrrec del sistema, és a dir, el màxim que cada ED podria arribar a demanar i (2) el volum màxim d'inversió amb dret a retribució a càrrec del sistema, és a dir, el màxim que cada empresa pot invertir en funció d'allò sol·licitat als Plans d'Inversió.

En aquest punt és important ressaltar que, independentment de quin sigui el volum màxim que cada ED podria haver demanat, només es considera com a inversió retribuïble amb càrrec al sistema aquella específicament inclosa a Plans d'Inversió i finalment aprovada.

La CNMC notificarà de manera individualitzada a cada ED el resultat del seu anàlisi dels Plans d'Inversió.

- **Abans de l'1 d'octubre** de cada any la Secretaria d'Estat d'Energia resoldrà i notificarà a les ED i a les Comunitats Autònomes i Ciutats de Ceuta i Melilla. En la seva resolució, CNMC haurà d'especificar la quantia màxima del volum d'inversió a executar l'any en qüestió, lligat amb la retribució que podrà ser reconeguda a l'empresa l'any $n+2$, sempre d'acord amb els nivells de qualitat exigits a la normativa bàsica estatal.

Excepcionalment, les ED podran sol·licitar que s'aprovin Plans d'Inversió que superin el seu límit màxim a la inversió, si es compleixen els requisits previstos (art. 16.3 RD 1048/2013).

En el supòsit de que l'informe de la Secretaria d'Estat d'Energia sigui desfavorable, s'oferirà la possibilitat a les ED de sotmetre una segona versió del Pla d'Inversions, que compleixi tots els requisits necessaris. En aquest cas la Secretaria d'Estat d'Energia haurà de resoldre abans de l'1 de desembre.

Lamentablement, en els últims anys l'aprovació dels Plans d'Inversió per part de la Secretaria d'Estat d'Energia no s'està ajustant al calendari previst al RD 1048/2013, i les ED estan executant les seves inversions disposant només de la resolució favorable de les Comunitats Autònomes, però sense disposar de la resolució de la CNMC.

10.1.2. Normativa autonòmica relativa als Plans d'Inversió de les ED

D'altra banda, la Llei 18/2008 també conté una sèrie de referències relatives als Plans d'inversió de les ED, que aplica a les ED que exerceixin a Catalunya i que superin determinat número de subministraments (art. 10 Llei 18/2008).

Primer

Les ED que donin servei a **més de cinc mil subministraments**, han d'elaborar quinquennalment un pla general d'inversió.

Segon

Les ED que donin servei a **més de cent mil subministraments**, han d'elaborar quinquennalment un pla general d'inversió amb la participació del departament competent en matèria d'energia, mitjançant una **comissió mixta** que ha d'iniciar els seus treballs amb un any d'antelació a la data de presentació del pla.

Tercer

En el supòsit que les actuacions establertes pel pla general d'inversió afectin el municipi de **Barcelona, l'Ajuntament d'aquest municipi té participació en la comissió mixta** amb la finalitat de garantir l'exercici adequat de les competències regulades per l'article 11 de la Llei 1/2006, del 13 de març, per la qual es regula el règim especial del municipi de Barcelona.

Quart

Les ED que tinguin previstes actuacions fetes amb la finalitat que els municipis de més de dos mil habitants no tinguin alimentació en antena, sinó que siguin part d'una xarxa mallada o tinguin doble alimentació, ho hauran d'especificar al pla d'inversions, com es veurà en detall més endavant.

Quan el **contingut del Pla general d'Inversió** regulat a la Llei 18/2008, és bastant similar al previst al RD 1048/2013, per la qual cosa a continuació es destacaran només aquelles diferències més rellevants (si es considerés necessari, es podria incloure aquest detall):

- S'ha de justificar que les inversions són necessàries pels criteris normatius de garantia i qualitat del subministrament.
- S'han de desagregar les inversions, com a mínim, en l'àmbit comarcal.

- Les inversions han de garantir que el tram bàsic de les línies principals de mitjana tensió no superi la longitud total de vint quilòmetres.
- El disseny i l'execució de noves infraestructures, amb l'adequació als plans urbanístics i la minimització de l'impacte ambiental, que prevegin el soterrament de noves instal·lacions de distribució en les zones dels municipis qualificades com a urbanes.
- La renovació progressiva de les línies elèctriques que transcorrin per àrees forestals, amb la conversió a trenades de les línies elèctriques de baixa tensió que transcorrin per aquestes zones i amb les inversions necessàries per a complir la normativa específica de protecció contra incendis forestals. Tota futura expansió de les xarxes de baixa tensió i tota substitució d'instal·lacions existents s'han de fer en cable trenat.
- Les actuacions fetes amb la finalitat que els **municipis de més de dos mil habitants no tinguin alimentació en antena**, sinó que siguin part d'una xarxa mallada o tinguin doble alimentació. En el cas que la distribució total o majoritària d'aquests municipis correspongui a una empresa distribuïdora diferent de la titular de la línia d'alimentació en antena del municipi o de la seva subestació de sortida, l'empresa transportista o les empreses distribuïdores que no siguin la majoritària tenen l'obligació de facilitar les connexions necessàries perquè aquest tipus d'actuació s'acompleixi.

La Llei 18/2008 també preveu que la unificació de la tensió de la xarxa de distribució cap a l'estàndard de cada empresa distribuïdora aprovat per l'Administració. Les futures expansions de la xarxa i la substitució d'instal·lacions obsoletes s'han de fer a la tensió estàndard aprovada per a tensions de fins a 36 kV. Les actuacions sobre les xarxes de tensions inferiors a l'estàndard han d'ésser limitades a casos excepcionals, als reforços imprescindibles per a complir els requeriments de qualitat de servei establerts per la normativa estatal o els d'aquesta llei i als casos en què, per raons tècniques, no sigui possible la tensió estàndard. Totes les noves subestacions s'han de dissenyar amb la utilització de la tensió estàndard aprovada per a tensions de fins a 36 kV, malgrat que també poden disposar d'altres tensions si això resulta imprescindible per a complir els requeriments imposats de qualitat de servei.

Quan el **termini de tramitació del Pla general d'Inversió**, la normativa autonòmica catalana preveu que un cop elaborats els plans s'han de presentar abans del 15 d'octubre, tenint l'Administració competent tres mesos per a estudiar-los, comunicar-ne les modificacions o les deficiències, si escau, i, també si escau, aprovar-los.

10.2. Supervisió i control de plans

Un cop aprovats els Plans d'Inversió i executats, correspon a la CNMC la supervisió del seu grau de compliment, sempre als efectes de l'exercici de les seves competències en matèria retributiva.

Art. 19 Circ. CNMC 6/2019. Supervisió del compliment dels plans d'inversió.

La Comissió Nacional dels Mercats i la Competència supervisarà el compliment dels plans d'inversió dels gestors de xarxa de distribució, aprovats de conformitat amb el que preveu el Reial decret 1048/2013, de 27 de desembre, als efectes de l'exercici de les seves competències en matèria retributiva.

A efectes de supervisar el grau de compliment dels Plans d'Inversió, en l'àmbit dels enviaments d'informació regulatòria a la CNMC de la Circ. 8/2021, les ED han d'omplir un formulari especificant el grau de compliment de plans i justificant els motius dels possibles desviaments que s'hagin produït (art. 59 Circ. 8/2021). Aquest enviament s'ha de fer cada tres anys, amb tota la informació relativa a cada semiperíode regulatori de tres anys, omplin el Formulari F1 Circ. 8/2021 i adjuntant un informe amb el detall següent:

- Detall del volum màxim d'inversió aprovat per cadascun dels tres anys del semiperíode regulatori.
- Detall de les causes que han provocat que algunes de les instal·lacions incloses en els Plans d'Inversió no s'hagin posat en servei, indicant el risc que això suposa per a la seguretat del subministrament i les incidències que pugues tenir per altres agents.
- Detall de les causes que han provocat que algunes de les instal·lacions incloses en els Plans d'Inversió s'estiguin executant amb retards significatius respecte dels terminis previstos, indicant el risc que això suposa per a la seguretat del subministrament i les incidències que pugues tenir per altres agents.
- Identificar i justificar les actuacions executades sense està contemplades en els Plans d'Inversions aprovats per les Comunitats Autònomes, així com els factors que haguessin impedit la seva previsió.
- En el caso d'identificar i justificar les actuacions executades sense està contemplades en els Plans d'Inversions aprovats per les Comu-

nitats Autònomes, si concorregués que totes han estat finançades per tercers, s'haurà de fer constar aquesta circumstància en l'informe justificatiu.

Per últim, destacar que CNMC pot demanar informació addicional a les ED que hagin superat el seu límit màxim d'inversió previst amb càrrec al sistema. També podrà fer-ho si s'identifiquen discrepàncies amb els Plans d'Inversió presentats.

Tot i que la supervisió dels plans d'inversió de les empreses distribuïdores correspon a la CNMC, en l'exercici de les seves funcions en matèria retributiva, això no exclou la possibilitat que els ens locals duguin a terme **un seguiment actiu** del desplegament efectiu d'aquestes inversions en l'àmbit municipal, especialment quan aquestes puguin tenir incidència sobre serveis públics essencials, infraestructures locals o drets bàsics de la ciutadania propis de les competències de l'administració local.

Aquesta capacitat de seguiment deriva de les responsabilitats que l'ordenament jurídic atribueix als municipis en àmbits com els serveis públics, la seguretat, l'urbanisme o la gestió del domini públic local, d'acord amb l'article 25 de la Llei 7/1985, de bases del règim local, i els articles 66 a 70 del Decret legislatiu 2/2003, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya.

En virtut d'això, els ajuntaments poden sol·licitar informació a les empreses distribuïdores sobre el grau de compliment dels compromisos d'inversió al seu terme municipal, especialment quan es constatin afectacions en la qualitat o continuïtat del servei, queixes recurrents de la població o incompliments evidents dels terminis, zones o actuacions previstes.

10.3. Possibles vies d'accés als plans d'inversió de les empreses distribuïdores d'energia elèctrica

Quan a la informació relativa als Plans d'Inversions, existeixen molts detalls que podrien interessar als ens municipals:

Durant el **procediment d'elaboració** dels Plans d'Inversió, es podria plantejar una certa participació dels ens locals, amb diferents graus d'intensitat;

- Establir que en els fitxers de la Resolució format de Plans d'Inversió s'hagués de detallar el municipi on està previst realitzar les inversions que es proposen. Això es podria aconseguir plantejant una modifi-

cació de la Resolució de 27 d'abril de 2017, de la Secretaria d'Estat d'Energia, per la qual s'estableix el contingut i el format per a la presentació dels plans d'inversió anual i plurianual per part de les empreses propietàries d'instal·lacions de distribució d'energia elèctrica.

- Tenir accés al contingut dels Plans en el moment que es presenten a l'Administració corresponent per a la seva aprovació. Això es podria aconseguir plantejant una modificació del RD 1048/2013, establint que un cop presentats a la Comunitat Autònoma o a la Secretaria General d'Energia, les ED haguessin de remetre una còpia als municipis afectats. També es podria aconseguir plantejant una modificació de la Llei 18/2008.
- Donar veu als ens municipals durant el procés de tramitació dels Plans d'Inversió, ja fos de forma individualitzada per municipi o agrupant diversos municipis. Això es podria aconseguir plantejant una modificació del RD 1048/2013, establint que un cop presentats a la Comunitat Autònoma o a la Secretaria General d'Energia, les ED haguessin de remetre una còpia als municipis afectats. També es podria aconseguir plantejant una modificació de la Llei 18/2008.
- Quan la supervisió del seguiment de Plans d'Inversió, es podria especificar que en l'informe de seguiment es detallés la informació per municipis, modificant art. 59 Circ. 8/2021.
- Es podria establir que la CNMC compartís amb els ens municipals els informes elaborats per les ED de seguiments de Plans. Això es podria aconseguir plantejant una modificació del RD 1048/2013, establint que un cop elaborats els informes de seguiment dels Plans d'Inversió, les ED haguessin de remetre una còpia als municipis afectats. També es podria aconseguir plantejant una modificació de la Llei 18/2008.

11. La generació connectada a la xarxa de distribució d'energia elèctrica

11.1. L'interès dels ens municipals en la generació connectada a la xarxa de distribució d'energia elèctrica

Per l'exercici de les competències municipals relatives a planificació urbanística i altres àmbits d'interès local en què poden intervenir o participar, els ens municipals també necessiten accedir a determinada informació relacionada amb les instal·lacions de producció d'energia elèctrica connectada a la xarxa de distribució dels seus municipis.

Certament, aquesta informació es podria demanar directament als productors, però hi ha altres vies que probablement permeten als ens municipals d'una forma més sistemàtica i eficient.

11.2. Webs d'interès per a conèixer la generació connectada a la xarxa de distribució d'energia elèctrica

Totes les instal·lacions d'autoconsum estan inscrites al Registre d'Autoconsum de Catalunya (RAC) i en el cas de les instal·lacions generadores de participació directa als mercats elèctrics (subjectes de mercats) tant si

son d'autoconsum o no estan inscrites en el Registre d'Instal·lacions de Producció d'Energia Elèctrica (RIPRE).

Es poden consultar les instal·lacions inscrites en el RAC a través de la web

https://mediambient.gencat.cat/ca/05_ambits_dactuacio/energia/installacions-domestiques/autoconsum/registre-autoconsum-catalunya/index.html

També es poden consultar les instal·lacions inscrites al RIPRE per cada comunitat autònoma a través de la web:

<https://energia.serviciosmin.gob.es/Pretor/Vista/Informes/InformesInstalaciones.aspx>

De forma gràfica també es pot consultar el Mapa d'instal·lacions d'autoconsum fotovoltaic a Catalunya, elaborat per l'ICAEN, accessible a través de l'Observatori de l'Autoconsum. Mostra la distribució territorial de les instal·lacions generadores (d'autoconsum o no) així com les sol·licituds de parcs solars, però no ofereix informació sobre la tipologia d'autoconsum ni dades desagregades per tipologia social o règim de participació. Disponible a través de la web:

<https://icaen.gencat.cat/es/energia/autoconsum/Observatori-de-lautoconsum-a-catalunya/mapes>

La Generalitat de Catalunya també té a disposició el Visor ambiental de les energies renovables amb informació geogràfica sobre els projectes d'energies renovables sobre terreny en tramitació o explotació.

<https://agportal.sig.gencat.cat/portal/apps/webappviewer/index.html?id=596279561d0e4b-46b79a43151303e17c&locale=ca>

11.3. La informació que les empreses distribuïdores comparteixen amb altres organismes en relació amb la generació connectada a la seva xarxa de distribució

Anualment les ED han de compartir amb la CNMC, en el marc dels enviaments d'informació regulatòria en l'àmbit de la Circ. 8/2021, les dades relatives a la generació connectada a la seva xarxa de distribució.

En concret, mitjançant la complementació del "Formulari A2. Informació relativa a la generació connectada a les seves xarxes de distribució", on a més a més es detalla el municipi on està ubicada.

12. La garantia de subministrament elèctric a persones vulnerables

12.1. Quan el dret d'accés al subministrament elèctric de les persones vulnerables

Per a garantir que totes les persones físiques puguin disposar d'un servei mínim d'energia elèctrica al seu habitatge habitual es va introduir la possibilitat de que els consumidors vulnerables poguessin contractar el bo social, que és la diferència entre el preu voluntari pel petit consumidor i un valor base (art. 45 Llei 24/2013).

La figura del consumidor vulnerable, així com el bo social, estan regulades al "El Reial Decreto 897/2017, de 6 d'octubre, pel qual es regula la figura del consumidor vulnerable, el bo social i altres mesures de protecció per als consumidors domèstics d'energia elèctrica" (d'ara endavant, RD 897/2017).

Ateses les competències pròpies dels ens municipals en qüestions socials, **el RD 897/2017 inclou diverses referències als ens municipals com a agents que col·laboren a favor dels consumidors vulnerables per garantir el seu dret d'accés al subministrament elèctric.** En concret, en els diversos models recollits als annexes del RD 897/2017 per a informar als consumidors del venciment del període de pagament de la seva factura elèctrica, així com per a requerir fefaentment el pagament als consumidors, s'inclou una referència explícita a que els vulnerables severes es poden posar en contacte amb els serveis socials del municipi per tal que els informin sobre la possibilitat d'atendre el pagament del seu subministrament d'energia elèctrica.

Tot i que les referències del RD 987/2017 als municipis es vinculen als consumidors vulnerables severes, en l'àmbit de les seves competències socials els ens municipals poden decidir ampliar els seus serveis de suport a tots els consumidors vulnerables.

12.2. Quan la col·laboració de les empreses elèctriques amb els ens municipals per a garantir el dret d'accés al subministrament elèctric dels consumidors vulnerables

Amb l'objectiu de garantir que l'assistència municipal arribi als consumidors vulnerables el més aviat possible és necessari establir canals de comunicació entre els serveis socials municipals i les **ED i EC perquè abans de que es produeixi qualsevol conseqüència derivada d'un impagament es posi en coneixement dels serveis socials.**

En aquest sentit, l'art. 6 de la Llei 24/2015, del 29 de juliol, de mesures urgents per a afrontar l'emergència en l'àmbit de l'habitatge i la pobresa energètica (d'ara endavant, Llei 24/2015 de Catalunya), les administracions públiques han de garantir el dret d'accés al subministrament bàsic d'elec-

tricitat a les persones i unitats familiars en situació de risc d'exclusió residencial.

En aquest sentit, en aplicació del principi de precaució, les empreses subministradores no poden fer un tall de subministrament sense sol·licitar prèviament un informe als serveis socials:

Art. 6.4 Llei 24/2015 de Catalunya

*"4. Per tal que s'apliqui el principi de precaució establert per l'apartat 2, quan l'empresa subministradora hagi de fer un tall de subministrament ha de sol·licitar prèviament un **informe als serveis socials municipals**, o a l'òrgan de l'Administració que es determini per reglament, per a determinar si la persona o la unitat familiar es troba en una de les situacions de risc d'exclusió residencial determinades per l'article 5.10. En cas que es compleixin aquests requisits s'han de garantir els subministraments bàsics d'acord amb el que estableix l'apartat 1 i s'han d'aplicar els ajuts necessaris establerts per l'apartat 3 per tal de no generar un deute a la persona o la unitat familiar."*

Cal confirmar, doncs, que tots els ens municipals de Catalunya hagin pogut subscriure els convenis de col·laboració necessaris amb les empreses subministradores per obtenir aquests informes.

13. La taxa del 1,5%

Els ens municipals també necessiten obtenir ingressos amb els que sufragar les seves despeses. En aquest sentit, el "Reial decret legislatiu 2/2004, de 5 de març, pel qual s'aprova el text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals" (d'ara endavant, RDLeg 2/2004) estableix la possibilitat de que els ens locals puguin establir i recaptar els seus propis tributs.

Entre d'altres tributs, els ens municipals poden establir, mitjançant l'aprovació de les corresponents ordenances fiscals, taxes a les empreses comercialitzadores i distribuïdores d'energia elèctrica, gravant l'1,5% dels ingressos bruts procedents de la facturació que obtinguin anualment en cada terme municipal (arts. 20 i ss. RDLeg 2/2004)¹⁵. L'establiment d'aquesta taxa requereix l'aprovació de la corresponent ordenança fiscal.

Tant en el cas de les ED com en el de les EC, existeixen dos reptes a efectes de garantir la correcta aplicació d'aquestes taxes. En primer lloc, identificar a les empreses subjectes a aquestes taxes. En segon lloc, confirmar els ingressos que s'han de tenir en compte per a quantificar-la.

¹⁵ Els ens municipals poden establir taxes a les empreses distribuïdores d'energia elèctrica per la utilització privativa o l'aprofitament especial del domini públic local fora de les vies públiques municipals (arts. 20 i ss. RDLeg 2/2004), gravant el valor que tindria al mercat la utilitat derivada de la utilització esmentada o l'aprofitament, si els béns afectats no fossin de domini públic. L'establiment d'aquesta taxa també requereix l'aprovació de la corresponent ordenança fiscal, que necessàriament ha d'anar acompanyada de la corresponent memòria tècnica econòmica.

13.1. Quan a la identificació de les empreses elèctriques subjectes a la taxa

Quan a la identificació de les empreses elèctriques subjectes a la taxa, cal destacar que les empreses comercialitzadores d'energia elèctrica estan obligades a presentar cada any a l'AEAT el model 159 de l'AEAT, que és la "Declaració anual de consum d'energia elèctrica", regulat per l'Ordre HAP/1608/2014.

Mitjançant aquest imprès s'informen múltiples dades, de les quals es considera que les més rellevants són les següents:

En relació amb l'empresa comercialitzadora, o declarant de l'imprès:

- NIF i dades de contacte de l'empresa comercialitzadora.
- Import total facturat anual: part entera i decimals.

En relació amb el titular i el subministrament:

- Referència cadastral de l'immoble i identificació del municipi.
- Potència contractada i unitat de mesura (K, M, G o T).
- Consum mensual de gener a desembre, indicant si és real (R) o estimat (E).
- Indicadors mensuals:
 - Si el titular és beneficiari del bo social (1/0)
 - Si està acollit a autoconsum (1/0)
- Import total facturat en l'exercici, amb indicació del signe si és negatiu.
- Identificació del titular del contracte (Nom o raó social + NIF).
- Referència cadastral i ubicació del punt de subministrament.
- Data d'alta del subministrament.
- Potència contractada i consum anual total.
- Detall del consum mes a mes, i si és lectura real o estimada.
- Indicadors de bo social i autoconsum mes a mes.
- Import total facturat anual i unitat de mesura de potència.

Per a accedir a aquesta informació, els ens municipals podrien subscriure un conveni de col·laboració amb l'AEAT en virtut del qual podrien obtenir anualment de forma automàtica una còpia de l'imprès presentat per les empreses comercialitzadores on s'hagin informat referències cadastrals relatives als seus municipis.

13.2. Quan els ingressos obtinguts per a les empreses per a la quantificació de la taxa

Quan al repte al que s'enfronten els ens municipals a l'hora d'aplicar aquesta taxa és confirmar l'import dels ingressos bruts procedents de la facturació, que constitueixen la base imposable d'aquesta taxa.

Històricament, el debat en l'aplicació d'aquesta taxa ha fet referència al criteri de quantificació de la base imposable. En aquest sentit la normativa reguladora especifica el següent:

Art. 24.1 RDLeg 2/2004: Quota tributària

(...) A l'efecte del que disposa aquest paràgraf, s'entén per ingressos bruts procedents de la facturació els que, sent imputables a cada entitat, hagin estat obtinguts per l'entitat com a contraprestació pels serveis prestats en cada terme municipal.

No s'inclouen entre els ingressos bruts, a aquests efectes, els impostos indirectes que gravin els serveis prestats ni les partides o quantitats cobrades per compte de tercers que no constitueixin un ingrés propi de l'entitat a la qual s'apliqui aquest règim especial de quantificació de la taxa. Així mateix, no s'inclouen entre els ingressos bruts procedents de la facturació les quantitats percebudes pels serveis de subministrament que s'hagin de fer servir en les instal·lacions que estiguin inscrites en la secció 1a o 2a del Registre administratiu d'instal·lacions de producció d'energia elèctrica del Ministeri d'Economia, com a primera matèria necessària per generar energia susceptible de tributació per aquest règim especial.

Les empreses que facin servir xarxes alienes per efectuar els subministraments han de deduir dels seus ingressos bruts de facturació les quantitats satisfetes a altres empreses en concepte d'accés o interconnexió a les seves xarxes. Les empreses titulars d'aquestes xarxes han de computar les quantitats percebudes per aquest concepte entre

els seus ingressos bruts de facturació.

L'import derivat de l'aplicació d'aquest règim especial no es pot repercutir als usuaris dels serveis de subministrament a què es refereix aquest paràgraf c. (...)”

D'una banda, respecte del criteri de càlcul de la base imposable de les EC, s'ha consolidat el criteri de que s'ha de considerar la totalitat de la seva facturació, descomptant els imports facturats per compte de les ED, això és bàsicament els peatges i càrrecs i els lloguers dels equips de mesura.

De l'altre banda, respecte del criteri de càlcul de la base imposable de les ED, amb caràcter general es considera que per a quantificar la base imposable de la taxa s'han d'incloure la totalitat dels peatges i càrrecs facturats per la ED, a més dels lloguers per equips de mesura i altres ingressos que es puguin haver facturat.

En el cas de les ED, per a poder verificar l'import de la facturació anual en concepte de de peatges i càrrecs es pot optar per diverses vies:

- Sol·licitar a les ED els fulls mensuals de liquidacions de peatges i càrrecs davant de la CNMC.
- Sol·licitar a la CNMC la confirmació dels imports facturats anualment en concepte de peatges i càrrecs.

Conclusions de l'informe

C.

Conclusions de l'informe

L'estudi realitzat posa de manifest la importància que té l'accés a la informació sobre la xarxa de distribució elèctrica per part de les administracions locals per a l'exercici efectiu de les seves competències. A través de l'anàlisi dels diferents àmbits d'actuació municipal (planificació urbanística, ordenació de la via pública, protecció civil, fiscalitat, defensa del consumidor, justícia social i acció climàtica), s'ha identificat que la manca d'accés a dades completes i actualitzades limita la capacitat dels municipis per garantir una gestió eficient del territori i dels serveis públics, promoure la transició energètica, protegir els drets dels consumidors, especialment els més vulnerables i optimitzar la recaptació de taxes vinculades a l'ús del domini públic.

Principals conclusions

*1.

Tot i que les empreses distribuïdores estan obligades a remetre informació detallada i rellevant a la CNMC (per exemple, mitjançant la Circular 8/2021), no existeix cap mecanisme directe que permeti als ajuntaments accedir-hi de manera sistemàtica i directa. Aquesta situació genera una asimetria institucional que pot afectar la capacitat dels municipis per exercir les seves competències.

*2.

La informació publicada a les webs de les empreses distribuïdores sobre la capacitat ferma disponible als nusos de la xarxa i els seus Plans d'Inversió s'incrementarà considerablement amb l'aplicació efectiva de la Circular 1/2024, prevista per l'últim trimestre de l'any 2025. Quan la capacitat flexible, encara està pendent de desenvolupament.

*3.

Actualment els ajuntaments no tenen accés garantit ni a l'elaboració, ni a la tramitació, ni al seguiment dels Plans d'Inversió de les empreses distri-

buïdores, tot i que aquestes inversions poden tenir un fort impacte sobre infraestructures municipals i serveis públics essencials. Tampoc es preveu cap mecanisme perquè els ajuntaments puguin fer seguiment del seu grau de compliment. Amb l'entrada en vigor plena de la Circ. 1/2024 sí que està previst que les empreses distribuïdores hagin de publicar els seus Plans d'Inversió i els informes de seguiment on s'especificaran les sol·licituds rebutjades.

***4.**

Els municipis no haurien de tenir dificultats per conèixer quines instal·lacions generadores estan connectades a la xarxa dins del seu terme. Aquesta informació està publicada en el registre RAC i desagregada per instal·lacions i municipis així com en el registre RAIPRE de competència estatal. També es pot trobar informació de forma visual representada en els mapes de distribució territorial de l'observatori de l'autoconsum de Catalunya així com en el Visor ambiental de les energies renovables de la Generalitat. Cal vetllar perquè les administracions actualitzin aquestes fonts d'informació. A més a més, també podrien tenir accés a aquesta informació si CNMC els hi compartís la informació dels formularis elaborats per les empreses distribuïdores.

***5.**

Un cop aprovada per ordenança fiscal l'exigibilitat de la Taxa del 1,5%, per a garantir la seva correcta recaptació cal que els ens municipals puguin corroborar quines són les empreses comercialitzadores i distribuïdores d'energia elèctrica que operen en els respectius termes municipals. Caldria obtenir la informació corresponent de l'AEAT i de la CNMC.

Propostes para poder accedir a informació

Per tal de garantir que els ens locals puguin exercir les seves funcions amb coneixement de causa i amb capacitat real d'actuació, es proposa un conjunt d'accions complementàries que combinen instruments normatius, institucionals i tecnològics.

1. Modificacions normatives per garantir la remissió d'informació als municipis

Es proposa promoure:

- a. Modificació del Reial decret 1048/2013, perquè s'inclogui l'obligació que, un cop presentat un Pla d'Inversió a la comunitat autònoma o a la Secretaria General d'Energia, es remeti una còpia als municipis afectats.
- b. Modificació de la Resolució de 27 d'abril de 2017 per obligar a desagregar per municipi les inversions proposades en els fitxers de plans anuals i plurianuals.
- c. Reforma de la Llei 18/2008, per incloure explícitament el dret dels ajuntaments a participar en el seguiment d'aquests plans.
- d. Modificació de la Circular 8/2021, per obligar a incloure la referència geogràfica municipal en els informes F1 (compliment d'inversions) i A2 (generació connectada).

Aquestes modificacions garantirien una traçabilitat institucional obligatòria i reforçarien el principi de corresponsabilitat territorial en la planificació de la xarxa.

2. Implantació d'oficines locals d'energia

Com a mesura de capacitat institucional, es proposa impulsar la creació o el reforç d'oficines municipals d'energia, que puguin actuar com a nodes tècnics d'interlocució amb les empreses distribuïdores i canalitzar tant la demanda com el processament de la informació energètica. Aquestes oficines podrien:

- Donar suport a la lectura de dades i al seu ús per a la planificació urbanística o social.
- Recollir informació pública o sol·licitada a les ED sobre les inversions previstes o en execució al municipi.

3. Establiment de convenis específics d'accés a informació

Es recomana impulsar convenis de col·laboració entre els municipis (o entitats supramunicipals com associacions de municipis) i organismes públics corresponents, per establir canals regulars i sistematitzats d'accés a la informació.

I. Conveni marc amb la CNMC

Donada la centralitat que té la CNMC en la recepció de dades regulatòries, es proposa promoure la signatura d'un conveni marc entre aquesta institució i els municipis o les associacions de municipis per tal que:

- a. Es generi un accés territorialitzat al contingut dels enviaments anuals dels fitxers de la Circ. 8/2021 que resultin d'interès als ens municipals.
- b. Es permeti la consulta de les dades de generació connectada i d'autoconsum.
- c. Es pugui consultar la localització dels actius de distribució.
- d. Es pugui tenir accés a les comercialitzadores presents en cada municipi, la seva facturació d'energia comercialitzada i la recaptació de càrrecs i peatges per ús de la xarxa de distribució.

Aquest conveni hauria d'incloure clàusules de confidencialitat, ús lícit i protecció de les dades, però permetria superar una de les principals barreres actuals: la inexistència d'un accés operatiu per part de les administracions locals.

II. Conveni marc amb el MITERD

Subscriure un conveni d'intercanvi d'informació amb el MITERD, en virtut del qual el MITERD compartís el contingut dels enviaments periòdics fets per les empreses distribuïdores que fossin d'interès pels ens municipals, com ara la informació relativa a la qualitat del servei de subministrament elèctric.

III. Conveni marc amb la AEAT

Tenint en compte que les empreses comercialitzadores d'energia elèctrica estan obligades a presentar anualment a l'Agència Estatal d'Administració Tributària (AEAT) el model 159 —"Declaració anual de consum d'energia elèctrica", regulat per l'Ordre HAP/1608/2014—, mitjançant el qual s'informa d'un conjunt ampli de dades, incloses referències cadastrals vinculades al consum elèctric, es planteja la possibilitat que els ens municipals accedeixin a aquesta informació mitjançant la formalització d'un conveni de col·laboració amb l'AEAT, que permeti l'accés, amb periodicitat anual, d'una còpia d'aquest imprès referida als seus respectius territoris.

IV. Convenis amb distribuïdores

Pot explorar-se la possibilitat d'impulsar convenis de col·laboració entre els ajuntaments (o entitats supramunicipals com associacions de municipis) i les empreses distribuïdores per establir canals regulars d'intercanvi d'informació de interès per els municipis. Cal tenir present que la seva materialització dependrà de la voluntat de les em-

preses distribuïdores, que poden mostrar reticències a signar convenis d'aquest tipus per la càrrega administrativa que suposa.

Per últim, cal afegir que l'accés a la informació no és només una qüestió tècnica, sinó una condició indispensable per a la governança local, la justícia energètica i la transició cap a un model descentralitzat i sostenible. Les mesures proposades —tant normatives com instrumentals— han de garantir que els municipis deixin de ser simples espectadors i es converteixin en agents actius en front al sistema elèctric. Això requereix un compromís compartit entre administracions públiques, empreses distribuïdores i reguladors, amb el fi últim de servir als interessos col·lectius i al bé comú.

Quadre general resum accés informació

Àmbit d'interès municipal	Informació clau d'interès	Fonts d'accés	Ref. en doc	Actuació per accedir
Planificació Urbanística	Mapa de la xarxa de distribució	Informes ED a CNMC (Circ. 8/2021)	1.2 8.1	Conveni d'intercanvi d'informació amb CNMC
		Organisme competent Generalitat de Catalunya		Conveni d'intercanvi d'informació amb Generalitat
	Capacitat disponible	Plataforma del sol·licitant	9.1 9.2	Consultar pàgina web gestors xarxes (a partir de Nov 2025)
	Projectes previstos	Plataforma del sol·licitant	10.1	Consultar pàgina web gestors xarxes (a partir de Nov 2025)

Ordenació de la via pública	Informació geogràfica de la xarxa	Informes ED a CNMC (Circ. 8/2021)	2.2 3.2 8.1	Conveni d'intercanvi d'informació amb CNMC
		Organisme competent Generalitat de Catalunya		Conveni d'intercanvi d'informació amb Generalitat
	Informació tècnica i operativa (manteniment)	Organisme competent Generalitat de Catalunya	8.2	Conveni d'intercanvi d'informació amb Generalitat
	Informació sobre obres i intervencions	Propi Ajuntament	2.2	Comunicacions i llicències d'obres autoritzades
Protecció civil i emergències	Zones amb alta incidència de talls de subministrament	MITERD: informes de qualitat del servei	3 8	Conveni d'intercanvi d'informació amb MITERD
	Qualitat de servei	Sol·licitud a la CNMC	3 8.3	Conveni d'intercanvi d'informació amb CNMC
	Capacitat d'accés a la xarxa de distribució	Plataforma del sol·licitant	3 9	Consultar pàgina web gestors xarxes (a partir de Nov 2025)
Taxa 1,5%	Identificació empreses subjectes a taxa	Sol·licitud a la l'AEAT. Model 159 AEAT	4.2 13.1	Conveni d'intercanvi d'informació amb AEAT
	Ingressos bruts de facturació	Sol·licitud directa a ED	13.2 4.2	Requeriment a ED
		Sol·licitud a la CNMC		Conveni d'intercanvi d'informació amb CNMC

Defensa Consumidors	Situacions de risc de tall per impagament	Sol·licitud directa a ED	12 5.2	Requeriment a ED
		Serveis socials municipals	12	Informes interns de serveis socials
	Identificació de consumidors vulnerables	Serveis socials municipals	12	Informes interns de serveis socials
	Qualitat del servei	Sol·licitud a la CNMC	8.3	Conveni d'intercanvi d'informació amb CNMC
		Sol·licitud al MITERD		Conveni d'intercanvi d'informació amb MITERD
Ús de la xarxa i justícia social	Ubicació d'instal·lacions d'autoconsum	Registre RAC (Catalunya)	6 11	Enllaç web RAC
		Registre RIPRE		Enllaç web RIPRE
		Visor ICAEN autoconsum		Enllaç web ICAEN
		Visor Ambiental de las energies renovables.		Enllaç web Generalitat
	Potència instal·lada	Visor Ambiental de las energies renovables	6 11	Enllaç web Generalitat
Acció climàtica	Inversions previstes al municipi	Plans d'inversió	7 10	Consultar pàgina web gestors xarxes (a partir de Nov 2025)
		Informes de seguiment ED (F1 - Circ. 8/2021);		Consultar pàgina web gestors xarxes (a partir de Nov 2025)
		Sol·licitud directa a ED.		Requeriment a ED
	Informació sobre capacitat de connexió	Pàgina web gestors xarxes	9	Consultar pàgina web gestors xarxes (a partir de Nov 2025)

Abreviatures

CT	Centre de transformació
ED	empreses distribuïdores d'energia elèctrica
EC	empreses comercialitzadores d'energia elèctrica
Circ. CNMC 8/2021	Circular informativa 8/2021, de 1 de diciembre, de la Comisión Nacional de los Mercados y la Competencia, de petición de información a las empresas distribuidoras de energía eléctrica para la supervisión y cálculo de la retribución de la actividad"
RD 1955/2000	Reial Decret 1955/2000, d'1 de desembre, pel qual es regulen les activitats de transport, distribució, comercialització, subministrament i procediments d'autorització d'instal·lacions d'energia elèctrica
Llei 18/2008	Llei 18/2008, del 23 de desembre, de garantia i qualitat del subministrament elèctric (d'ara endavant, Llei 18/2008)
Ordre ECO/797/2002	Ordre ECO/797/2002, de 22 de març, pel qual s'aprova el procediment de mesura i control de la continuïtat del subministrament elèctric
Circular 1/2021	Circular 1/2021, de 20 de gener, de la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència, per la qual s'estableix la metodologia i condicions de l'accés i de la connexió a les xarxes de transport i distribució de les instal·lacions de producció d'energia elèctrica (d'ara endavant Circ. 1/2021).
Circular 1/2024	Circular 1/2024, de 27 de setembre, de la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència, per la qual s'estableix la metodologia i condicions de l'accés i de la connexió a les xarxes de transport i distribució de les instal·lacions de demanda d'energia elèctrica (d'ara endavant Circ. 1/2024).

RDLlei 6/2022	Reial decret llei 6/2022, de 29 de març, pel qual s'adopten mesures urgents en el marc del Pla Nacional de resposta a les conseqüències econòmiques i socials de la guerra a Ucraïna
Resolució format Plans d'Inversió	Resolució de 27 d'abril de 2017, de la Secretaria d'Estat d'Energia, per la qual s'estableix el contingut i el format per a la presentació dels plans d'inversió anual i plurianual per part de les empreses propietàries d'instal·lacions de distribució d'energia elèctrica.
RD 1048/2013	Reial Decret 1048/2013, de 27 de desembre, pel qual s'estableix la metodologia per al càlcul de la retribució de l'activitat de distribució d'energia elèctrica"
RD 897/2017	Reial Decreto 897/2017, de 6 d'octubre, pel qual es regula la figura del consumidor vulnerable, el bo social i altres mesures de protecció per als consumidors domèstics d'energia elèctrica".
RDLeg 2/2004	Reial decret legislatiu 2/2004, de 5 de març, pel qual s'aprova el text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals"
IAE	Impost sobre Activitats Econòmiques
Resolució CNMC capacitats d'accés	Resolució de 30 d'abril de 2025, de la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència, per la qual s'estableixen els formats per a la publicació de les capacitats d'accés per a instal·lacions de demanda i de generació d'energia elèctrica per part dels gestors de la xarxa de distribució.

Annexos

Annexes

Estatut d'Autonomia de Catalunya		Requereix informació relativa al sector elèctric			
art. 84. Competències Locals		Distribució		Comercialització	
1	L'ordenació i la gestió del territori, l'urbanisme i la disciplina urbanística i la conservació i el manteniment dels béns de domini públic local.	x	xarxa	-	-
2	La planificació, la programació i la gestió d'habitatge públic i la participació en la planificació en sòl municipal de l'habitatge de protecció oficial.	x	xarxa	-	-
3	L'ordenació i la prestació de serveis bàsics a la comunitat.	-	-	x	bo social
4	La regulació i la gestió dels equipaments municipals.	-	-	-	-
5	La regulació de les condicions de seguretat en les activitats organitzades en espais públics i en locals de concurrència pública. La coordinació mitjançant la Junta de Seguretat dels diversos cossos i forces presents al municipi.	-	-	-	-
6	La protecció civil i la prevenció d'incendis.	x	xarxa	-	-
7	La planificació, l'ordenació i la gestió de l'educació infantil i la participació en el procés de matriculació en els centres públics i concertats del terme municipal, el manteniment i l'aprofitament, fora de l'horari escolar, dels centres públics i el calendari escolar.	-	-	-	-
8	La circulació i els serveis de mobilitat i la gestió del transport de viatgers municipal.	-	-	-	-
9	La regulació de l'establiment d'autoritzacions i promocions de tot tipus d'activitats econòmiques, especialment les de caràcter comercial, artesanal i turístic i foment de l'ocupació.	-	-	-	-
10	La formulació i la gestió de polítiques per a la protecció del medi ambient i el desenvolupament sostenible.	x	xarxa	-	-
11	La regulació i la gestió dels equipaments esportius i de lleure i promoció d'activitats.	-	-	-	-
12	La regulació de l'establiment d'infraestructures de telecomunicacions i prestació de serveis de telecomunicacions.	x	xarxa	-	-
13	La regulació i la prestació dels serveis d'atenció a les persones, dels serveis socials públics d'assistència primària i foment de les polítiques d'acolliment dels immigrants.	-	-	x	bo social
14	La regulació, la gestió i la vigilància de les activitats i els usos que es porten a terme a les platges, als rius, als llacs i a la muntanya.	-	-	-	-

Decret Legislatiu 2/2003, de 28 de abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei municipal y de règim local de Catalunya		Requereix informació relativa al sector elèctric			
art. 66.2 Competències amb l'abast que fixa aquesta Llei i la legislació sectorial respectiva		Distribució		Comercialització	
1	participació ciutadana	-	-	-	-
2	autoorganització	-	-	-	-
3	la identitat i la representació locals	-	-	-	-
4	sostenibilitat ambiental i la gestió territorial	x	xarxa	-	-
5	cohesió social	-	-	x	bo social
6	infraestructures de mobilitat	x	xarxa	-	-
7	connectivitat	-	-	-	-
8	tecnologia de la informació i de la comunicació	-	-	-	-
9	abastaments energètics i de la gestió de recursos econòmics	x	xarxa	x	bo social

Decret Legislatiu 2/2003, de 28 de abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei municipal y de règim local de Catalunya		Requereix informació relativa al sector elèctric			
art. 66.2 Competències pròpies		Distribució		Comercialització	
1	La seguretat en llocs públics.	-	-	-	-
2	L'ordenació del trànsit de vehicles i de persones en les vies urbanes.	-	-	-	-
3	La protecció civil, la prevenció i l'extinció d'incendis.	x	xarxa	-	-
4	L'ordenació, la gestió, l'execució i la disciplina urbanístiques; la promoció i la gestió d'habitatges; els parcs i els jardins, la pavimentació de vies públiques urbanes i la conservació de camins i vies rurals.	x	xarxa	-	-
5	El patrimoni històric-artístic.	-	-	-	-
6	La protecció del medi.	x	xarxa	-	-
7	Els abastaments, els escorxadors, les fires, els mercats i la defensa d'usuaris i de consumidors.	-	-	-	-
8	La protecció de la salubritat pública.	-	-	-	-
9	La participació en la gestió de l'atenció primària de la salut.	-	-	-	-
10	Els cementiris i els serveis funeraris.	-	-	-	-
11	La prestació dels serveis socials i la promoció i la reinserció socials.	-	-	x	bo social
12	El subministrament d'aigua i l'enllumenat públic, els serveis de neteja viària, de recollida i tractament de residus, les clavegueres i el tractament d'aigües residuals.	-	-	-	-
13	El transport públic de viatgers.	-	-	-	-
14	Les activitats i les instal·lacions culturals i esportives, l'ocupació del lleure, el turisme.	-	-	-	-
15	La participació en la programació de l'ensenyament i la cooperació amb l'administració educativa en la creació, la construcció i el manteniment dels centres docents públics; la intervenció en els òrgans de gestió dels centres docents i la participació en la vigilància del compliment de l'escolaritat obligatòria.	-	-	-	-

Decret Legislatiu 2/2003, de 28 de abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei municipal y de règim local de Catalunya		Requereix informació relativa al sector elèctric			
art. 67. Serveis mínims que han de prestar els municipis, independentment o associats		Distribució		Comercialització	
Tots els municipis (art. 67.a Dleg 2/2003)					
1	Enllumenat públic				
2	cementiri	-	-	-	-
3	recollida de residus	-	-	-	-
4	neteja viària	-	-	-	-
5	abastament domiciliari d'aigua potable	-	-	-	-
6	clavagueres	-	-	-	-
7	accés als nuclis de població	-	-	-	-
8	pavimentació i conservació de les vies públiques	x	xarxa	-	-
9	control d'aliments i begudes	-	-	-	-
Municipis amb una població superior als cinc mil habitants (art. 67.b Dleg 2/2003)					
1	parc públic	-	-	-	-
2	biblioteca pública	-	-	-	-
3	mercat	-	-	-	-
4	tractament de residus	-	-	-	-
Municipis amb una població superior als vint mil habitants (art. 67.c Dleg 2/2003)					
1	protecció civil: s'han d'elaborar els plans bàsics d'emergència municipal i els plans d'actuació i plans específics, en el cas que estiguin afectats per riscos especials o específics.	x	xarxa		
2	prestació de serveis socials, el finançament ha d'incloure els serveis socials de la població establerts legalment com a obligatoris	-	-	x	bo social
3	prevenció i extinció d'incendis	x	xarxa		
4	instal·lacions esportives d'ús públic	-	-	-	-
Municipis amb una població superior als trenta mil habitants (art. 67.d Dleg 2/2003)					
1	Servei de lectura pública de manera descentralitzada, d'acord amb el mapa de lectura pública.	-	-	-	-
Municipis amb una població superior als cinquanta mil habitants o capital de comarca (art. 67.d Dleg 2/2003)					
1	transport col·lectiu urbà de viatgers i protecció del medi	-	-	-	-
2	servei de transport adaptat que cobreixi les necessitats de desplaçament de persones amb mobilitat reduïda	-	-	-	-

Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local		Requereix informació relativa al sector elèctric			
art. 106.3		Distribució		Comercialització	
1	Es competencia de las entidades locales la gestión, recaudación e inspección de sus tributos propios, sin perjuicio de las delegaciones que puedan otorgar a favor de las entidades locales de ámbito superior o de las respectivas Comunidades Autónomas, y de las fórmulas de colaboración con otras entidades locales, con las Comunidades Autónomas o con el Estado, de acuerdo con lo que establezca la legislación del Estado.	x	xarxa / facturació / Epígraf IAE	x	facturació / Epígrafe IAE

amep

amep.cat